

Skötsel- och användningsplan för Noux nationalpark, uppdatering

Sammanfattning av utkast på remiss 28.11.2022

OBS. Utkastet i sin helhet finns endast på finska, på webbsidan <https://www.metsa.fi/projekti/nuuksion-kansallispuiston-hoidon-ja-kayton-suunnittelu/tulevaisuuden-nuukio-tehdaan-yhdessa/>

Allmän beskrivning av planeringsområdet

Esbo, Kyrkslätt, Vichtis; 5 517,97 ha

1. Planeringsområdets namn, läge och areal

Skötsel- och användningsplanen är en långsiktig strategisk plan och riktlinje för markanvändningen i området. Med hjälp av den uppfylls de lagstadgade målen för inrättandet och de mål som satts upp för skötseln och användningen av områdena. Med hjälp av planen samordnas målen för naturvården, rekreationsanvändningen och den övriga användningen av området. Planperioden är cirka 15 år. Noux nationalpark förvaltas av Forststyrelsen.

Planeringsområdet, Noux nationalpark, är beläget i Esbo, Kyrkslätt och Vichtis i landskapet Nyland. Största delen av nationalparken hör till tre olika Natura 2000-områden: Noux (FI0100040), Grundträsk (FI0100092) och Bånberget, urskogsområde (FI 0100091), som upprätthålls med stöd av naturvårdslagen. Skötsel- och användningsplanen omfattar statens marker i Natura-områdena, dvs. cirka 89–98 procent av Natura-områdenas totala areal. De privatägda privata naturskyddsområden som hör till Noux Natura-område ingår inte i planeringsområdet. För Natura-områdena i sin helhet genomförs också en bedömning av Natura-områdenas status (NATA) för Noux, Grundträsk och Bånberget i samarbete med NTM-centralen i Nyland. NATA för Grundträsk, Noux och Bånberget har uppdaterats 2022 och 2021.

Noux nationalpark inrättades 1994 genom en lag (118/1994) och fridlysningsbestämmelserna finns i förordningen om Noux nationalpark (119/1994). Miljöministeriets uppdatering av lagen och förordningen om nationalparken pågår som ett led i uppdateringen av fridlysningsreglerna för nationalparker, naturreservat och vissa naturskyddsområden som inrättats med stöd av lagen om naturskydd från 1923 (källhänvisning 24). Nationalparkens ordningsstadga utfärdades 2009. Nationalparken har enligt lagen inrättats för att skydda den nyländska ödemarken med sjöar, bergsskogar, lundar, myrar, bäckar och klippsprång och för utfärder, undervisning och forskning.

Nationalparken är en del av Noux sjöplatå, där Helsingfors stads välbesökta friluftsområden finns (Luk, Salmi, Oitans, Pirttibacka, Karjakaivo). I planen behandlas nationalparken som en del av sjöplatån, närmiljön och huvudstadsregionen. I närheten av nationalparken förekommer mycket byggnadstryck via planläggning, nya och kompletterande bostadsområden, utvecklingsprojekt för trafiknät och trafikleder samt ett ökande invånarantal i huvudstadsregionen och ett ökat tryck på närrecreation och naturturism. I landskapsplanen är nationalparken och sjöplatån en del av Helsingforsregionens grönbälte, som har betraktat stärkandet av dragningskraften för att svara på den växande efterfrågan på rekreation och turism som en specialfråga. Grönbältet sträcker sig från skärgården till fastlandet. Den är en helhet som består av havs-, grön- och skyddsområden och som utsätts för ett stort tryck och efterfrågan på rekreation och turism. I planbestämmelserna förverkligas grönbältet genom olika beteckningar, såsom rekreations-, skydds- och skogsområden. Grönbältets helhet och genomförandet av det tas upp som ett eget ämne i beskrivningen av landskapsplanen och på den bifogade kartan.

Noux nationalpark är en del av Finlands nätverk av nationalparker. Noux nationalpark är en nationellt mycket betydande och mångformig helhet av naturtyper med små variationer i terrängen. Placeringen i den sydligaste delen av Finland framhäver betydelsen som det viktigaste, jämförelsevis omfattande och enhetliga skyddsobjektet för skogsnaturen, där man har upprätthållit ett brandkontinuum, restaurerat skogs- och myrnaturen och vårdat vårdbiotoper och lundar. I nationalparken finns representativ skogsnatur, gott om tjärnar, sjöar och myrar samt sjön Grundträsk som är mycket värdefull med tanke på fågelbeståndet och växtligheten.

Genomförande av den föregående skötsel- och användningsplanen:

Målen i den föregående planen har i huvudsak uppnåtts. Haltia är ett av de viktigaste objekten i Finlands nätverk av nationalparker när det kommer till sevärdheter och naturguidning. De planerade nya rutterna och servicestrukturerna har genomförts: bl.a. Klassarirundan, Soidinkierros, Takalastigen och tältplatser. Huvudbyggnaden i Kattila har renoverats och börjat användas för turism. Användningen har i huvudsak hållits på sevärdhetsområden enligt zonindelningen, men den har också spridit sig till randområdena.

Naturens mångfald och naturtillstånd har tryggats genom skötsel- och restaureringsåtgärder bl.a. på myrar, i lundar, skogar och vårdbiotoper på sammanlagt cirka 1 035 hektar. Uppföljningen har inte kunnat genomföras som planerat för alla valda arter och naturtyper. Besökarundersökningen har upprepats periodvis, men uppföljningen av belastningen har inte kunnat genomföras.

Resurserna har inte ökat i samma proportion som nationalparkens ökade areal (ca 3681 ha år 2002) och antalet besök. Efter inrättandet har fler områden anslutits till nationalparken. Fastighetsbildningen för nationalparkens skyddsområde genomfördes 2018–2019. Genom fastighetsförrättning eller fastighetsteknisk anslutning läggs ytterligare små områden i statens besittning som förvärvats för naturskyddsändamål eller som eventuellt skaffas genom frivilliga affärer via METSO-programmet till nationalparken.

Nuläget för markanvändningen, naturen, kulturmiljön, rekreationsanvändningen, viltvård och den övriga användningen i planeringsområdet beskrivs närmare på blanketterna 1–10 i skötsel- och användningsplanen. Centrala skydds- och bruksvärden har också granskats i statusbedömningarna (NATA) av de Natura-områden som ingår i området.

2. Centrala värden och hot

Definitionen av värdena grundar sig på en granskning av områdets nuläge, och som centrala värden har följande fastställts: Naturvärden, rekreationsanvändning av natur och kulturobjekt samt företagsverksamhet inom turism, betydelse som uppföljningsobjekt och miljöfostran.

Naturvärden, dvs. naturtyper och arter i habitatdirektivet, arter i fågeldirektivet, hotade djur- och växtarter samt ekosystem

Naturtyper och arter i habitatdirektivet

Naturen i Noux nationalpark är småskalig, varierande och mångsidig. Där har man kartlagt 17 Natura-naturtyper, vars nuvarande areal täcker cirka 40 procent av nationalparkens areal. Nationalparken har betydelse särskilt för skyddet av Natura-naturtyperna boreala naturskogar, småvatten, myrar och silikathällar. Utöver den typiska naturen finns det också sällsynta och små Natura-naturtyper i nationalparken, såsom representativa lundar, ängar och hagmarker. Genom att uppdatera inventeringarna av naturtyper och fortsätta restaurerings- och naturvårdsåtgärderna ökar Natura-naturtypernas areal och skyddsvärdet (representativiteten) förbättras.

I nationalparken har man hittat 8 arter som ingår i bilaga II till habitatdirektivet: spädnejas, platt spretmossa, grön sköldmossa, asknätfjäril, citronfläckad kärrtrollslända, bred paljettdykare, utter och flygekorre. Flygekorrbeståndet är stort för nyländska förhållanden och betydande i huvudstadsregionen. Dessutom finns det endast 10 arter från bilaga IV till habitatdirektivet och en art från bilaga V. Hittills har sammanlagt 19 arter från habitatdirektivet påträffats i nationalparken.

Fågeldirektivets arter

I nationalparken påträffas 52 fågelarter som ingår i fågeldirektivet och 45 hotade eller nära hotade fågelarter.

Grundträsk har en mycket stor betydelse för både häckande och rastande sjö- och strandfåglar som hittar föda i sjön under flyttningen. Under flyttningen samlas ett stort antal sjöfåglar och vadare vid sjön. Grundträskts värde och betydelse som fågelvatten har ökat under de senaste femton åren och är en av de bästa rastplatserna i Nyland för flyttfåglar.

Området vid nationalparkens sjöplatå är internationellt värdefullt och mångsidigt i synnerhet när det gäller skogsfåglar. På ett vidsträckt och enhetligt skogsområde förekommer alla Finlands hackspettsarter och flera rovfågelsarter. Ett stort, enhetligt område är också värdefullt för skogshönsfåglar, såsom tjäder, järpe och orre, även om populationerna har minskat.

Hotade djur- och växtarter

Noux nationalpark är mycket viktig för de hotade arterna. På området har man hittat sammanlagt 165 nationellt hotade eller nära hotade arter i olika organismgrupper. Av dessa är nästan 30 procent fåglar. De hotade fåglarna indelas liksom arterna i fågeldirektivet huvudsakligen i två grupper: Fågelbeståndet vid Grundträsk och skogsarterna på sjöplatån. Även de båda hotade däggdjursarter som påträffas i Noux - flygekorre och trollfladdermus - är skogsarter.

Bland de hotade kärlväxterna har man hittat spädnejas och styvnate i Grundträsk. Övriga hotade växtarter lever antingen inom vårdbiotoper eller i skogskärr och vid bäckar. I Noux nationalpark har man hittat 27 mossarter, 32 lavar, 17 tickor och 10 kärlväxter som är hotade eller nära hotade.

Ekosystemen, deras struktur och funktion

Med tanke på den helhet som nationalparken och sjöplatån bildar är de ekologiska förbindelserna till andra grön- och skyddsområden väsentliga när markanvändningen förändras och bosättningen och infrastrukturen kring nationalparken utökas. Nationalparken och hela sjöplatån utgör en betydande och stor del av Helsingforsregionens grönbälte. Nationalparken erbjuder tills vidare också en boplats för arter som kräver lugn och inte tål några störningar, såsom smålom, tjäder och andra skogsarter.

Nationalparkens vidsträckta skogar och myrar fungerar som kolsänka och kolförråd, men också som "gröna lungor" som förbättrar luftkvaliteten i huvudstadsregionen.

Noux nationalpark är en nationellt mycket betydande och mångformig mosaik av naturtyper med små variationer i terrängen. Placeringen i den sydligaste delen av Finland framhäver betydelsen som det viktigaste, jämförelsevis omfattande och enhetliga skogsområdet och som skyddsområde för småvatten i vattendelarområdet. Även om en stor del av skogarna och myrarna i Noux tidigare har varit i ekonomibruk, har man strävat efter att återställa deras struktur och verksamhet i riktning mot att återställa naturtillståndet. Den naturliga störningsdynamiken har också imiterats bland annat genom hyggesbränning och genom att imitera stormskador. Bäckan Myllypuro har delvis återfått sin tidigare fåra och man har försökt restaurera en källa som gjorts om till brunn. Dessutom sköter man om sällsynta och små vårdbiotoper, lundar och livsmiljöer för ädelträd antingen genom kontinuerliga eller återkommande naturvårdsåtgärder. Man har också strävat efter att förbättra vattenkvaliteten och vattenstatusen i Grundträsk, i synnerhet innan sjön anslöts till nationalparken. Främmande arters skadliga inverkan på den ursprungliga naturen har minskat bland annat genom att avlägsna blomsterlupin, jätteloka och jättebalsamin samt genom att jaga mink och mårhund.

Miljöfostran

Huvudstadsregionen (Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda) är Finlands mest tätbefolkade område med 1,2 miljoner invånare. Urbaniseringen och naturens popularitet skapar ett växande tryck på närrecreation i naturen. Antalet besök i nationalparken har fördubblats på mindre än 10 år. I nationalparkens användarutveckling syns försämrade friluftsfärdigheter och mer störande beteende (brott mot reglerna).

I huvudstadsregionen finns också vårt lands tätaste nätverk av enheter för småbarnspedagogik och grundläggande utbildning. Den grundläggande utbildningen omfattar cirka 100 000 elever och sammanlagt 57 000 barn deltar i småbarnspedagogiken. Noux nationalpark är en viktig inlärningsmiljö för att eleverna ska få en uppfattning om skogar och myrar i naturtillstånd samt oobeygda stränder och naturvärden i anslutning till dem.

Finlands naturcentrum Haltia har en viktig roll i att stärka relationen till naturen och främja miljömedvetenheten i huvudstadsregionen. I Noux nationalpark har tjänster kopplade till miljöfostran planerats mindre och fått mindre underhåll.

Miljöfostran är en central kommunikationsmässig naturvårdsmetod genom vilken man ger instruktioner om ansvarsfull vistelse i naturen och en positiv inställning till naturvård. Det är viktigt att möjliggöra naturupplevelser i barndomen. Det är den viktigaste enskilda faktorn bakom den vuxnas miljöansvar. Lika

viktigt är det att öka förståelsen för ekosystemens funktion, naturens värden och naturskyddets betydelse, så att besökaren förstår nationalparkens värde och beter sig ansvarsfullt.

Betydelse som uppföljningsobjekt

Nationalparkens känsliga och mångformiga natur samt det stora antalet besök i förhållande till dess areal skapar ett särskilt behov och möjlighet till uppföljning och forskning.

I nationalparken görs regelbunden besökaruppföljning med hjälp av kalkyler och besökarundersökningar samt uppföljning av hållbarheten med hjälp av LAC-metoden. När antalet besök i nationalparken ökar ytterligare lämpar sig området utmärkt också för uppföljning av de störningar och det slitage som drabbar arterna samt för utveckling av metoder i anslutning till dessa.

I området finns permanenta provytor för uppföljning av växtligheten i vårdbiotoper, uppföljning av nattfjärilar enligt det riksomfattande nätverket, regelbunden fågelräkning (linjeinventering samt uppföljning av småloms- och tjäderpopulationen), som ger långvarig uppföljningsinformation om arter och förändringar i miljön. Vattenkvaliteten i Grundträsk följs upp regelbundet av SYKE (Finlands miljöcentral) och Esbo stad.

Rekreationsanvändning av natur- och kulturobjekten

Noux nationalpark ligger i huvudstadsregionen, i cirka en miljon invånares direkta verkningsområde. Huvudsakligen används nationalparken av huvudstadsregionens invånare som använder den för närrekreation, främst i form av dagsutflykter och friluftsliv. En typisk besökare kommer från huvudstadsregionen med bil med familj eller vänner och stannar cirka 3,5 timmar. Huvudmotiven är att uppleva naturen och landskapen och koppla av.

Noux är populär för turism och rekreation på grund av den mångsidiga naturen, god tillgänglighet och det centrala läget samt tämligen omfattande servicestruktur. Rekreations- och turistområdet vid Noux sjöplatå är inte begränsat till nationalparken, utan betydande turism och rekreation förekommer också i friluftsområdena Salmi, Vaakkoi, Luk, Pirttibacka och Karjakaivo som gränsar till parken. Dessutom ligger Finlands naturcentrum Haltia i nationalparkens omedelbara närhet. Huvudstadsregionen är också landets viktigaste turistområde, och naturturismens betydelse ökar hela tiden.

Av nationalparkerna är Noux det tredje populäraste besöksmålet med cirka 314 000 besök 2021. Största delen av besöken i Noux görs under den snöfria tiden av året.

Underhållet av nationalparken sköts i stor utsträckning i samarbete med Brottsförhållningsverket och fångarna på Kervo öppna anstalt. Arbetet ute i naturen i nationalparken är betydelsefullt för fångarna. De sociala konsekvenserna av arbetet är betydande även för samhället.

Företagsverksamhet inom turism

Huvudstadsregionen är rikets viktigaste turistområde, där naturturismens betydelse hela tiden ökar bland både inhemska och internationella turister. Naturobjekt är för närvarande attraktiva i hela världen. Enligt

besökarundersökningen har cirka 10 procent av besökarna i området varit utlänningar. I nationalparken verkar 39 företagare.

I Noux och dess närmiljö finns mångsidiga tjänster som erbjuds av naturturismföretagare som erbjuder olika alternativ för att njuta av naturen. Programtjänster är till exempel terrängguidningar för skoglig vinprovning, SUP-brädfiske, kaffe och Tentsile-inkvartering. Finlands naturcentrum Haltia är pärlan i Noux och hela naturhuvudstaden. I det moderna besökscentret kan kunden besöka högklassiga naturutställningar, delta i evenemang och guidningar, hyra friluftsutrustning, äta samt få aktuell utflyktsrådgivning.

Områdets dragningskraft ökar i och med att det samexisterar med den urbana bebyggelsen och kulturutbudet. Det är möjligt att under en och samma dag vandra i naturen, besöka det högklassiga naturcentret Haltia och njuta av huvudstadsregionens kulturutbud. Huvudstadsregionen erbjuder en unik kombination av naturupplevelser och andra upplevelser. Noux sjöplatå är en väsentlig del av visionen världens naturhuvudstad. Noux sjöplatå erbjuder många en möjlighet att njuta av naturen, och göra åtminstone ett kort besök i naturen.

När det gäller turismen har hela Noux sjöplatå större potential än idag. Flaskhalsarna är brist på inkvarteringskapacitet i närheten av nationalparken, dålig tillgänglighet med kollektivtrafik samt begränsad kapacitet för infrastruktur som stöder turismen. Noux sjöplatå erbjuder många en möjlighet att njuta av naturen, och göra åtminstone ett kort besök i naturen.

Nationalparkens inverkan på den lokala ekonomin är betydande.

De viktigaste värdena i Noux nationalpark är naturvärdena, dvs. naturtyperna (17 st.) och arterna (19 arter) i habitatdirektivet, arterna i fågeldirektivet (52 arter), de hotade djur- och växtarterna (165 arter), rekreativ användningen och naturturismen, miljöfostran samt betydelsen för forskning och uppföljning. De hot som riktas mot värdena hänför sig bl.a. till en tillräcklig nivå på naturvården, främmande arter, ett tillräckligt och uppdaterat kunskapsunderlag, ökningen av antalet besök och de ekologiska och sociala konsekvenserna av det, såsom slitage och störningar, konsekvenser och förändringar som den markanvändningen och dess utökning i omgivningen medför, otillräckliga resurser, tjänster och fungerande samarbete. I Noux nationalpark finns ett stort behov av att samordna olika funktioner med hjälp av planering, styrning av användningen, tjänster, samarbete och miljöfostran för att trygga bevarandet av i synnerhet naturvärdena, men också andra värden.

I Noux nationalparks mångformiga och småskaliga natur - i skogarna, på myrarna, på klipporna och i vårdbiotoperna - lever en mångsidig flora och fauna och många arter som ingår i habitat- och fågeldirektivet samt arter som klassificerats som hotade (165 arter, varav ca 30 % är fåglar). På Noux sjöplatå finns också rikligt med småvatten och bäckar i vattendelarområdet. Grundträsk är ett viktigt fågelvatten i synnerhet som rastplats under flyttningen, men också i fråga om andra arter. Genom restaurerings- och naturvårdsåtgärder samt skyddsåtgärder för arterna har man lyckats förbättra naturens tillstånd och minska de olägenheter som främmande arter orsakar. Naturtyperna och arterna hotas av att rekreativ användningen har ökat väldigt kraftigt och utökats, och av det slitage och de störningar som den medför. Dessutom kan förändringar i markanvändningen i de omgivande områdena försämra de ekologiska förbindelserna och sammanlänkningen och påverka tillståndet för arternas naturtyper. Nationalparkens vidsträckta skogar och myrar fungerar som kolsänkor och kolförråd som bromsar upp ökningen av koldioxidhalten, men bidrar också med ekosystemtjänster såsom syrerik luft i huvudstadsregionen samt bevarar den biologiska mångfalden.

Rekreativ användningen av nationalparken har mångdubblats på 15 år. Noux är en av de populäraste nationalparkerna i vårt land och antalet besök har ökat till 314 000 år 2021. Rekreativ nytta för besökarna är stor och samtidigt har hälsoeffekterna den ger positiv betydelse. Nationalparkens företagsverksamhet

inom naturturism är omfattande (39 samarbetsföretagare). Det största hotet mot en hållbar utveckling av företagsverksamhet och rekreation inom turismen är otillräcklig infrastruktur och att det tidvis förekommer trängsel i de populäraste områdena. En slapp användning av området och å andra sidan begränsningar i användningen kan utgöra ett hot mot hållbar utveckling. Bristen på uppföljning och övervakning av användningen av området kan störa företagsverksamheten och rekreationsanvändningen i området. Olika markägarförhållanden kan utgöra ett hinder för en systematisk utveckling av hela Noux sjöplatå. Den ökade användningen har också en baksida, och man strävar efter att koncentrera de olägenheter den orsakar till ett begränsat område. Med hjälp av olika konstruktioner för rekreationsanvändning och guidning minskar och förebygger man uppkomsten av olägenheter.

Nationalparken har stor betydelse för miljöfostran. I huvudstadsregionen finns vårt lands tätaste nätverk av enheter för småbarnspedagogik och grundläggande utbildning. Noux nationalpark är en viktig inlärningsmiljö där besökarna får en uppfattning om skogar och myrar i naturtillstånd samt obebyggda stränder och naturvärden i anslutning till dem. Finlands naturcentrum Haltia har en viktig roll i att stärka relationen till naturen och främja miljömedvetenheten i huvudstadsregionen.

Miljöfostran är en central kommunikationsmässig naturvårdsmetod genom vilken man ger instruktioner om ansvarsfull vistelse i naturen och en positiv inställning till naturvård. Det är viktigt att öka förståelsen för naturens värden och naturskyddets betydelse, så att besökaren förstår nationalparkens värde och betar sig ansvarsfullt. På Finlands naturcentrum Haltia ges årligen guidning åt cirka 12 500 personer i grupper, varav cirka 7 500 är skolelever. Dessutom guidas cirka 4 500 barn ute i terrängen varje år. Varje år går cirka 1 900 skolelever i naturskolan. De tjänster som olika företagare erbjuder kompletterar undervisningen. Verksamheten Junior ranger för unga är en väsentlig del av den långsiktiga miljöfostran för lokala ungdomar.

I nationalparken görs regelbunden besökaruppföljning med hjälp av kalkyler och besökarundersökningar. I närheten av läroanstalter, universitet och forskningsinstitut i huvudstadsregionen erbjuder det ramar för många slags forsknings- och uppföljningsmöjligheter. I nationalparken görs uppföljning av vattenkvaliteten, naturvärden och arter (bl.a. fåglar, nattfjärilar) av Forststyrelsen, forskningsinstitut, städer och frivilliga.

3. Uppställning av mål

Planens syften

I planen fastställs följande syften och mål för skötseln och användningen av området:

Den biologiska mångfalden i nationalparken ökar. Naturtypernas och arternas tillstånd och skyddsnivån förbättras.

- Utrotning av invasiva främmande växtarter.
- Bestånden av arter som är känsliga för störningar och slitage förblir livskraftiga och livsmiljöerna lugna.
- Tillståndet för de ädla lövträdens och hasselbuskarnas livsmiljöer och levnadsförhållandena för arter som lever på ädelträd förbättras.
- Tillståndet och representativiteten hos Natura 2000-naturtyper som är känsliga för slitage, såsom klippvegetation på silikatiska bergssluttningar, klippbranter, lind-lönnskogar i sluttningar och raviner, näringsrik granskog, myrar och västlig taiga med gott om död ved samt arternas tillstånd förbättras. Användningen dirigeras inte till områden som är känsliga för slitage.

- Tillståndet och representativiteten för naturtyperna näringsrik granskog och lind-lönnskogar i sluttningar och raviner samt arternas levnadsförhållanden förbättras.
- Tillståndet för naturtyperna och arterna i naturskogarna förbättras och arealen ökar.
- Den biologiska mångfalden i Grundträsk förbättras. Grundträsk förblir ett betydande fågelvatten.
- Naturtypernas status och representativitet i vårdbiotoperna förbättras och arealen ökar. Genom att nätverket av vårdbiotoper är sammanlänkat är det möjligt för arter att flytta och sprida sig från ett ställe till ett annat. Arternas levnadsförhållanden och tillstånd förbättras.
- Tillståndet och representativiteten för myrnarnas naturtyper och arter förbättras.
- Förekomsten av hotade arter och arter i habitat- och fågeldirektiven förblir oförändrad eller förbättras.
- Tillståndet för naturtyperna och arterna i strömmande vatten och småvatten förbättras.

Nationalparkens rekreativ användning och naturturism är hållbar. Nationalparken och Noux sjöplatå möjliggör naturvärden och bevarar en bra miljö för rekreation och naturturism som främjar hälsa och välbefinnande för olika besökargrupper.

- Nationalparkens kundservice och kommunikation utvecklas på ett kundorienterat sätt så att besökarnas förhållande till naturen stärks med hjälp av den.
- Nationalparken är lättillgänglig.
- I nationalparken arbetar man enligt principerna för hållbar naturturism. Naturturismföretagen har ett avtal om hållbar naturturism med Forststyrelsen och de verkar i enlighet med principerna för hållbar turism och stöder nationalparkens skyddsmål, bevarandet av naturvärdena och naturguidningen. Till målen för samarbetet hör också god service för kunderna, aktiv växelverkan som gynnar alla parter, högklassig och enhetlig kommunikation och marknadsföring. Partnernas möjligheter att utveckla en trygg och hållbar naturturism förbättras.
- Övriga användare, lokalinvanare, känsliga områden och tidpunkter samt kumulativa effekter beaktas i styrningen av användningen och vid evenemang som ordnas.
- Servicestrukturernas kvalitet och antal är rätt dimensionerade, riktade och placerade med beaktande av olika målgrupper och naturvärden.
- Rekreativ- och naturturismen styrs till största delen till de leder, områden och zoner som är avsedda för den, trots att antalet besök har ökat.
- Samarbetet och arbetet med lokalbefolkningen är regelbundet, kontinuerligt och samordnar olika användningsformer.

Miljöfostran stärker relationen till naturen och ökar förståelsen för naturens värden och behovet av att skydda dem. Den främjar hållbar användning av nationalparken och ansvarsfull vistelse i naturen.

- Nationalparken är en viktig inlärningsmiljö inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen och hjälper till att bygga upp en förståelse för naturvärden, naturskydd, naturens mångfald samt hållbart och ansvarsfullt friluftsliv.
- Nationalparken som inlärningsmiljö. Skolornas och läroanstaltens behov beaktas mer användarorienterat även i nationalparkens tjänster för att möjliggöra att nationalparken aktivt används inom undervisningen.
- Haltias tjänster för småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen vidareutvecklas och hålls på en pedagogiskt hög nivå. Den ökande efterfrågan stöds med tillräckliga resurser för miljöfostran.
- Innehållet i tjänsterna knyts ännu starkare till naturens värden och naturskyddets betydelse i Noux nationalpark.
- Förståelse för naturvärden. Den som besöker Noux nationalpark förstår naturvärdena i skyddsområdet och förhåller sig positivt till naturskyddet. Nationalparken framträder inte bara som

en verksamhetsmiljö utan också som ett naturskyddsområde med värdefulla naturtyper och hotade arter.

- Informationen i guidningen är målinriktad och inspirerande och grundar sig på nationalparkens plan för guidningsinformation. Man förstår besökarnas beteende bättre och de olika sätten att guida (digitala lösningar, terrängskyltar, utställningar och guidningar) har valts utifrån målgrupp. Haltia och nationalparkens guidningsinformation får en närmare koppling till varandra.
- Vi stärker besökarnas förhållande till naturen.
- Haltias mission består i att stärka besökarnas förhållande till naturen. Barnfamiljer betraktas som en egen målgrupp och användarorienterade tjänster som stöder uppbyggnaden och stärkandet av relationen till naturen planeras för denna målgrupp.
- Lika möjligheter att stärka förhållandet till naturen beaktas bättre.
- Färdigheterna att röra sig i naturen stärks.
- Nationalparkens tjänster och strukturer i terrängen motsvarar bättre olika besökarens svaga vildmarksfärdigheter: Allteftersom friluftaktiviteterna ökar, ökar också antalet besökare i nationalparken (nybörjare, invandrare och utländska turister) som inte har bra vildmarksfärdigheter.
- Besökarnas friluftsfärdigheter (planering av utflykter, orientering, att göra upp eld, skräpfritt friluftsliv) stärks. För nybörjare erbjuds kurser och evenemang för att stärka färdigheterna.
- Ansvarsfull vistelse i och användning av naturen. I nationalparken rör man sig och ordnar verksamhet på ett ansvarsfullt sätt och med iakttagande av nationalparkens regler och beaktande av naturvärdena. Nationalparkens användare och naturturismföretag känner till och följer ordningsstadgan och förhåller sig respektfullt till reglerna.
- Antalet olagliga eldplatser minskar. Det förekommer ingen öppen eld i nationalparken när varning för gräs- och skogsbrand råder.
- Man slår endast läger endast på tillåtna platser i nationalparken.
- Hundar hålls kopplade.
- Besökarna gör skräpfria utflykter eller ser till att föra sitt skräp till återvinningen.
- Anmälan om evenemang görs på förhand och nödvändiga tillstånd beviljas i god tid.

Nationalparken är ett exempel på ett naturskyddsområde där man bedriver sektorsövergripande forskning och uppföljningar av naturvärden, rekreationsanvändning och hälsoeffekter i samarbete med läroanstalter, forskningsinstitut, organisationer och frivilliga.

- Nationalparken är ett intressant objekt för forskning och lärdomsprov.
- I nationalparken upprätthålls och utvidgas det befintliga uppföljningsnätverket och försöksområdena.
- Det finns omfattande och aktuella uppgifter om arterna i datasystemen.
- Utvärderingen och uppföljningen av effekterna av den ökade rekreationsanvändningen och naturturismen samt modelleringen av besökarströmmarna utvecklas. Nya metoder tas i bruk.
- Uppföljning av naturvårdens effektivitet
- Det finns heltäckande och aktuell information om terrestra naturtyper och insjötyper i datasystemen.
- Samarbetet mellan aktörerna inom forskning och uppföljning intensifieras med Forststyrelsen.
- Man känner till statusen för hotade arter och arterna i habitat- och fågeldirektiven.

Dessutom har följande utvecklingsobjekt och deras mål fastställts för området:

- Tryggande av nationalparkens och sjöplatåns ekologiska helhet och förbindelser.
- I nationalparken och friluftsområdena på sjöplatån bevaras fungerande och tillräckligt breda grönförbindelser och -zoner när markanvändningen i det omgivande området förändras.

- Hela Noux sjöplatå är naturhuvudstadens viktigaste resmål för rekreation, miljöfostran och naturturism.
- Utveckling av förbindelser, tjänster och plattformar i anslutning till kollektivtrafiken och trafiken på sjöplatån.
- Sjöplatåns rekreativ användning och naturturism, tjänster, leder, portar (Brobacka, Luk, Oitans, Pirttibacka, Salmi, Tervalampi och Veikkola, nationalparken och Haltia), evenemang, kommunikation och marknadsföring utvecklas som en helhet tillsammans med olika aktörer med beaktande av olika målgrupper och områdenas särdrag.

Centrala lösningar för zonindelningen

För att styra användningen av området har följande zoner fastställts:

Friluft- och naturturismzon 2 001,77 ha (36,3 %)

Allmän bestämmelse: Zonen är ett attraktivt område för friluftsliv och naturturism, dit besökarna aktivt styrs med hjälp av guidning och servicestrukturer. Nya servicestrukturer och vandringsleder kan placeras i zonen.

Delområden:

- **Friluft- och naturturismzonen i Haltias närmiljö.** Dagsturer, miljöfostran, programtjänster för naturturism, sevärdhet. Zonen är ny och där placeras nationalparkens nya vandrings- och cykelleder (olika långa rundslingor och förbindelseleder med eldplatser). Tjänsterna stöder sig på och ansluter sig till de stadsområden som gränsar till zonen och förutsätter också att de utvecklas så att inte allt användningstryck riktas mot nationalparken. Zonen hjälper Haltia att fungera som port till sjöplatån och nationalparken, och styr undan besöksstrycket från Haukkalampi. Från Haltia behövs också förbindelse till nationalparken över Noux Långträsk.
Om användningen inom zonen tydligt sprider sig utanför stigarna, kan man upprätta en begränsningszon (ca 45 ha) där tillträdet begränsas till en markerad led i området Käkilampi-Pikku Orajärvi-Orajärvi-Karjakaivo för att skydda arterna och naturtyperna. Detta kontrolleras separat i samband med mellangranskningen av skötsel- och användningsplanen. I zonen genomförs effektiviserad uppföljning av slitaget på växtligheten med hjälp av försöksområden.
- **Kattila-Haukkalampi-Siikajärvi-Veikkola.** Dagsturer och tältning, programtjänster för naturturism, sevärdhet. Zonen för nationalparkens livligaste besöksmål, där man skapar nya samt underhåller befintliga cirkel- och förbindelseleder, eldplatser, andra servicestrukturer och vid Haukkalampi kundservice. Området kring Kattila utvecklas med hjälp av nya rundslingor. De befintliga läger- och eldplatsernas användbarhet och kapacitet utökas och områdena avgränsas i terrängen.
Nationalparkens portar som ska utvecklas i zonen är Haukkalampi, Kattila, Veikkola och Siikajärvi.

I zonen finns nationalparkens betesmarker och vårdbiotoper som ska upprätthållas samt andra objekt som är värdefulla med tanke på naturen och arterna, såsom bäckdalen Myllypuro.

- **Salmi-Vällskog** friluft- och naturturismzon. Dagsturer. Eld- och lägerplatsen vid Vääräjärvi som är avsedd för allmänheten och ligger på Vällskogs område i nationalparken upprätthålls tills vidare, men på grund av arterna i området, närliggande privata marker, utmanande vägförhållanden och parkeringsproblem styrs inga nya leder till området. Vid behov kan användningen av eldplatsen begränsas till utanför häckningstiden och zonen kan göras om till vildmarkszon av artrelaterade orsaker. I utvecklingen av Vällskogsområdet och i rekreationssammanhang bör man beakta närheten till Kaitalampi och Luk och servicen där.

Brandområdet med stup (ca 6 ha) norr om Vääräjärvi kan vid behov göras om till en begränsningszon under tiden mellan den 1 februari och den 30 november för att säkerställa att

arterna och brandområdet kan utvecklas ostört. Frågan kontrolleras separat vid mellangranskningen av skötsel- och användningsplanen.

- **Tervalampi** friluft- och naturturismzon. Dagsturer och tältning, programtjänster för naturturism, ridning. Ett av de besöksmål som besöks flitigt i nationalparken är Valklampi stuga som används för naturturism, samt hyresstugorna Tikankolo och Oravankolo, Klassarinpolku och eldplatsen vid Saarilampi. Vid Klassarinpolku görs en ny utsiktsplattform och eldplatsen vid Saarilampi utvecklas genom att öka tillgängligheten och kapaciteten. Nationalparkens ridleder koncentreras till denna zon. Den södra delen av Ruuhilampi kan utvecklas till en rastplats av picknicktyp.
- Tervalampi utvecklas som port till nationalparken. Detta förutsätter en fungerande förbindelse till Klassarinpolku och därifrån vidare till Kattila och Haukkalampi samt tjänster utanför nationalparken, såsom förbindelseleder och rundslingor, parkering samt smidig kollektivtrafik. Förbindelseleden granskas och planeras när lösningarna för markanvändningen i det omgivande området preciseras.

Vildmarkszon 3 212,03 ha (58,2 %)

Allmän bestämmelse: Vildmarkszonen är ett område dit besökarna inte aktivt styrs och där man inte bygger ny serviceutrustning. Området kan användas för separat fastställda naturnäringars behov och turismtjänster som lämpar sig för områdets vildmarksnatur, såsom guidade utflykter. I andra områden än naturskyddsområden kan det i zonen också finnas verksamhet som syftar till att utnyttja naturresurser. Det är tillåtet att röra sig i vildmarkszonen i enlighet med allemansrätten.

Delområden:

- **Bånberget**, urskogsområde. Vildmarkszonen bevaras så lugn, naturlig och ödemarkslik som möjligt. I zonen byggs ingen ny serviceutrustning eller nya leder. För att skydda områden med känslig natur kan vägar restaureras och stigar avlägsnas. Inga evenemangstillstånd beviljas för zonen.
- **Rävkärr** vildmarkszon. Vildmarkszonen bevaras så lugn, naturlig och ödemarkslik som möjligt. I zonen byggs ingen ny serviceutrustning eller nya leder. Stigar kan avlägsnas för att skydda känsliga områden och arter. Inga evenemangstillstånd beviljas för zonen. När den omgivande bosättningen ökar ska rekreationsanvändningen styras till Luk friluftsområde samt tillräckliga grönområden reserveras i bostadsområdena för daglig rekreation.
- **Salmi-Vällskog** vildmarkszon. Vildmarkszonen bevaras så lugn, naturlig och ödemarkslik som möjligt. Zonen får ingen ny serviceutrustning och befintliga konstruktioner såsom stugor rivs. I zonen placeras cykelleder och vandringsleder som går genom den på befintliga vägunderlag för att möjliggöra förbindelser till sjöplatåns övriga områden vid Vichtisvägen. Inom zonen kan man restaurera vägar och avlägsna stigar samt låta dem beskogas och bli smalare.

Zonen är avsedd för självständiga dagsutflykter, småskalig guidning och naturobservationer inom naturturism samt turismtjänster som fokuserar på bär- och svamplockning.

Evenemang som ordnas i zonen regleras av tillstånd så att evenemangen i första hand ordnas utanför häckningsperioden och är små genom att även använda rekreations- och naturturismzonen samt de omgivande friluftsområdena och delvis rikta sig till dem.

I norra delen dalen vid Myllypuro kan man vid behov begränsa rörligheten mellan den 1 februari och den 30 november (ca 13 ha) för att skydda hotade mossor.

- **Tervalampi högländs vildmarkszon.** Vildmarkszonen bevaras så lugn, naturlig och ödemarkslik som möjligt. Det byggs ingen ny serviceutrustning i zonen. I zonen placeras cykelleder och vandringsleder som går genom zonen på befintliga vägar och stigar för att möjliggöra förbindelser från nationalparkens västra del till Haukkalampi och i riktning mot Haltia. Förbindelsen från Tervalampi till Klassarinpolku planeras separat. För att skydda områden med känslig natur kan man restaurera vägar och avlägsna stigar samt låta dem beskogas och bli smalare.

Zonen är avsedd för självständiga dagsutflykter och småskalig guidning och naturobservationer inom naturturism samt turismtjänster som fokuserar på bär- och svampplockning. Evenemang som ordnas i zonen regleras av tillstånd så att evenemangen i första hand ordnas utanför häckningsperioden och är små genom att även använda rekreations- och naturturismzonen samt de omgivande friluftsområdena och delvis rikta sig till dem.

Begränsningszon 303,97 ha (5,5 %)

Allmän bestämmelse: Zonen bevarar områdets naturskyddsvärden med hjälp av rörelsebegränsningar eller andra begränsningar som gäller besökare. Begränsningszonerna genomförs med hjälp av en ordningsstadga som grundar sig på naturvårdslagen (1096/1996), en bestämmelse om inrättande av området eller ett beslut om fredning av privata skyddsområden. En begränsning av naturskyddsskäl grundar sig på att det är nödvändigt för att bevara djur eller växter (18 och 24 § i naturvårdslagen). Forsvarsmaktens rörelseförbudszon och gränsszonen är också begränsningszoner.

Delområden:

- **Hauklampi begränsningszon.** Vistelse förbjuden 1.2–30.11 Skydd av representativa och slitagekänsliga naturtyper samt av hotade och sällsynta arter. Hauklampiområdet består av moskog med gamla träd och berg som är känsliga för slitage. Klippvegetation på silikatria bergsluttningar, örtrika näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ, öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn samt skogbevuxen myr är naturtyper som EU anser vara viktiga. I de svårframkomliga sänkorna och kärrsvackorna finns ställvis rikligt med stående döda träd och lågor. På myren förekommer en nära hotad växt. Fågelbeståndet är särskilt värdefullt och vildmarksfågeln och hålbbyggarna som häckar i murkna träd är delvis känsliga för störningar. Hauklampi begränsningszon har betydelse för skyddet av sensitiva arter. I Hauklampiområdet har även flygekorrar observerats.

Begränsningszonen kan vid behov utvidgas till att gälla skogsbrandsområdet och dess stup norr om Vääräjärvi för att trygga att arterna och brandområdet får utvecklas ostört (ca 5 ha). Behovet granskas i samband med mellangranskningen av skötsel- och användningsplanen.

- **Rävkärr begränsningszon.** Vistelse förbjuden 1.2–30.11. Skydd av representativa och slitagekänsliga naturtyper samt av hotade och sällsynta arter. Cirka 40 procent av Rävkärr består av naturtyper som är känsliga för slitage: representativa lundar, klippor och källor. Naturtyperna västlig taiga och skogbevuxen myr är Natura-naturtyper. I skogarna vid Rävkärr finns det rikligt med lågor, i genomsnitt 11–20 m³/ha, dvs. dubbelt så mycket som den genomsnittliga mängden död ved i Noux nationalpark. Skogarna vid Rävkärr är av varierande ålder.

Hotade och nära hotade arter i gamla skogar och källområden har påträffats i flera organismgrupper, till exempel bland lavar och mossor. Beståndet av fåglar som häckar i murkna träd och frodiga skogar är exceptionellt mångsidigt jämfört med andra områden i Noux. Även rov- och hönsfåglarnas samt flygekorrens revir sträcker sig till Rävkärr.

Begränsningsområdet kan vid behov utvidgas (57–108 ha) så att genomfart tillåts via en separat rutt.

- **Grundträsk begränsningszon.** Grundträsk är en av sydkustens viktigaste rastplatser för fåglar under flyttningen. Till de arter som häckar vid sjön hör dessutom hotade fågelarter som trivs vid frodiga fågelvatten och i skogar med murkna träd och mad. Vid Grundträsk förekommer sammanlagt 41 arter från fågeldirektivet och 27 hotade arter. Det finns 7 fågelarter som kräver särskilt skydd. Natura-naturtyperna i området är naturligt eutrofa sjöar, öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn, lövsumpskogar av fennoskandisk typ, skogbevuxen myr och örtrika näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ. På det intermediära kärret och i myrområdena, i de näringsrika granskogarna och de gamla ädla lövträden vid Grundträsk känner man till över tjugo hotade eller nära hotade växt-, moss-, insekt- och däggdjursarter. Det finns ställvis rikligt med murkna träd i Grundträsk intermediära kärr, näringsrika granskogar och lundartade skogar och arterna i området är känsliga för slitage.

Det är tillåtet att röra sig på de anvisade lederna till fågeltornen. Från Högnäs har man dessutom identifierat ett behov av förbindelse till en eventuell led. Behovet av att genomföra rutten bedöms i samband med mellangranskningen av skötsel- och användningsplanen.

- **Rombergen begränsningszon.** Vistelse förbjuden mellan den 1 februari och den 30 november. Skydd av representativa och slitagekänsliga naturtyper samt av hotade och sällsynta arter. På Rombergens sluttning finns slitagekänslig klippvegetation. Dessutom finns det en näringsrik granskog med god representativitet och en sällsynt lind-lönnskog i sluttningar och raviner i området. På klippväggen och i lunden nedanför den lever flera hotade och nära hotade moss-, lav- och blötdjursarter. Till de häckande fåglarna hör bland annat arter som trivs i lundartade och frodiga områden. Observationer av flygekorror har gjorts i området.

Vid Rombergen tillåts isklättring under tiden det fasta istäcket finns kvar.

- **Begränsningszonen på öarna i Ruuhijärvi.** Det är förbjudet att gå i land och röra sig närmare än 10 meter från öarna mellan den 1 april och den 31 juli. Skydd av häckande fåglar och slitagekänsliga naturtyper. På de små klippöarna i Ruuhijärvi häckar störningskänsliga fåglar. På öarna finns silikatrika bergsluttningar som är känsliga för slitage.
- **Soidinsuo begränsningszon.** Vistelse förbjuden mellan den 1 februari och den 30 november. Skydd av representativa och slitagekänsliga naturtyper samt av hotade och sällsynta arter. Nästan hela Soidinsuo är slitagekänslig och är en representativ högmossa. Av de Natura-naturtyper som EU prioriterar hittar man förutom högmossen även skogbevuxen myr och västlig taiga vid Soidinsuo.

I området har det gjorts observationer av två nära hotade (NT) lavararter och en gammal observation av en hotad fjärilsart. Soidinsuo är som det finska namnet avslöjar en viktig spelplats för fåglar. Tranan häckar däremot inte längre i Soidinsuo på grund av ökade störningar orsakade av besökare.

Ett mål med naturvården är att göra ett konstgjort bo för rovfågel på myren. Observationer av flygekorrar har gjorts vid Soidinsuo.

- **Vällskog Långträsk begränsningszon.** Vistelse förbjuden mellan den 1 april och den 31 juli. Skydd av representativa och slitagekänsliga naturtyper och fåglar under häckningen i norra delen av Vällskog Långträsk. Vattenområdet kantas av en slitagekänslig myrkant som på ett bra sätt representerar öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn, samt delvis även lövsumpskog av fennoskandisk typ och skogbevuxen myr, som är naturtyper som prioriteras av EU.

4. Genomförande och åtgärder

I planen presenteras de åtgärder som behövs för att trygga de centrala värdena och utveckla området.

Åtgärder för naturvård och skydd av kulturarvet

Naturskydd

Restaurering av myr. Återställande av myrarnas naturtillstånd och hydrologi genom restaurering:

- skötselåtgärderna består bl.a. av att avlägsna träd som kommit upp längs diken efter dikningen och täppa till dräneringsdiken
- åtgärderna i de nuvarande restaureringsplanerna genomförs och behovet av att återställa dikade myrar (cirka 80 ha) som lämnats utanför de tidigare planerna granskas
- utgående från kontrollerna av restaureringen av myrar planeras nödvändiga återkommande restaureringsåtgärder, t.ex. reparation av dammar, röjning av sly efter att träd avlägsnats osv.

Restaurering av skog. Restaureringen av skogar genom hyggesbränning fortsätter enligt planen för regelbunden bränning:

- hyggesbränningen planeras noggrant med beaktande av säkerhetsaspekterna
- åtgärderna består bl.a. av att anlägga brandgator, minska brandbelastningen genom att avlägsna träd vid behov och genomföra själva hyggesbränningen
- målet är hyggesbränning vartannat år, på ett i genomsnitt cirka 2–4 ha stort område.
- målet är hyggesbränning på 15–20 ha under 15 år.

Restaurering av skog. Restaurering av skogar för att göra trädbeståndets struktur mångsidigare:

- åtgärderna består av att fälla träd med motorsåg eller grävmaskin, inklusive rotklumparna, s.k. imitation av stormskador
- planterade barrträd fälls runt lövträdsplantor för att plantorna ska få ljus och skydd.

Restaurering av bäck eller fors. Restaurering av bäckar och källor:

- åtgärderna består bl.a. av att placera ut grus vid lekomyråden, avlägsna vandringshinder, återställa bäckar till sina tidigare fåror eller diversifiera fåran så att den blir naturlig
- påverkar Natura-naturtyperna Mindre vattendrag (3260)
- en utredning om behovet av istandsättning av bäckar och källor och de åtgärds- och projektplaner som behövs utifrån resultaten görs
- skicket på trumrör i bäckar som går under vägar kontrolleras.

Naturalisering av vägområde. Naturalisera vägar och stigar i enlighet med separata åtgärdsplaner:

- naturalisering av onödiga vägar och vägar som ska tas ur bruk
- spärra av och avlägsna skadliga (slitage, störningar) stigar
- för närvarande finns det ingen exakt/analyserad information om längden och placeringen av det nätverk av stigar som uppstått utanför de markerade stigarna och inte heller om hur många Natura-naturtyper eller hotade arter eller arter i direktiven som är utsatta för slitage eller störningar
- behovsutredning av antalet skadliga stigar och onödiga vägar i samband med planeringen av nätverket av stigar.

Vård av en öppen vårdbiotop. Iståndsättning och kontinuerlig skötsel av öppna vårdbiotoper:

- skötselåtgärderna för gamla objekt fortsätter årligen genom bete och slåtter och vid behov genom röjning
- inspektioner av betet utförs minst en gång under avtalsperioden (5 eller 10 år)
- skötselåtgärderna effektiveras och vårdens effektivitet förbättras om inspektionen av betet ger anledning till det
- nödvändiga skötselplaner görs upp för nya skötselobjekt
- iståndsättning av nya objekt, ingående av beteskontrakt, rådgivning till nya företagare.

Vård av trädbevuxen vårdbiotop. Iståndsättning och kontinuerlig skötsel av trädbevuxna vårdbiotoper:

- skötselåtgärderna för gamla objekt fortsätter årligen genom bete och slåtter och vid behov genom röjning
- inspektioner av betet utförs minst en gång under avtalsperioden (5 eller 10 år)
- skötselåtgärderna effektiveras och vårdens effektivitet förbättras om inspektionen av betet ger anledning till det
- nödvändiga skötselplaner görs upp för nya skötselobjekt
- iståndsättning av nya objekt, ingående av beteskontrakt, rådgivning till nya företagare.

Skötsel av lundarter. Skötsel av lundarnas och lundarternas livsmiljö:

- skötselåtgärder består bl.a. av att avlägsna utplanterade granar och förhindra att lundarna blir granbevuxna
- skötselåtgärder av engångskaraktär eller med bestämda intervaller (15 år) i enlighet med planerna
- utifrån uppföljningen av genomförda skötselåtgärder väljs objekt där upprepade skötselåtgärder behövs.

Skötsel av ädelträd. Skötsel av ädelträdens och hasselbuskarnas livsmiljöer och plantering av plantor:

- konkurrerande och skuggande arter avlägsnas upprepade gånger med 5–15 års mellanrum i ädelträdens och hasselbuskarnas omgivning
- plantor av alm, ek, ask, skogslind eller hassel planteras eller frön sås på mark som tidigare var åkrar
- uppföljning av hur skötselåtgärderna och utplanteringsarna lyckas (skötseluppföljning) görs för nödvändiga fortsatta åtgärder.

Vård av livsmiljöer för andra arter. Byggande av konstgjorda bon för smålom och rovfåglar:

- nya konstgjorda bon (3 st.) byggs för smålom och de befintliga hålls i skick.
- konstgjorda bon flyttas om den nuvarande placeringen är för orolig och häckningen inte lyckas
- konstgjorda bon för rovfåglar (2 st.) byggs i vildmarks- och begränsningszonerna.

Skötsel av fågelvatten. En utredning om skötselbehovet i Grundträsk görs och en åtgärdsplan upprättas utifrån den:

- I skötselplanen för Grundträsk fastställs målen och metoderna för istandsättning och skötsel av sjön
- skötselåtgärder kan till exempel vara att bygga utfällningsbassänger i diken och bäckar som mynnar ut i sjön
- behov av åtgärder även utanför Natura-området.

Minskning/avlägsnande av en invasiv art:

- situationen för förekomster av främmande arter följs upp och utreds årligen
- man strävar efter att utrota alla förekomster av invasiva växtarter som ingår i EU:s och Finlands förteckningar över främmande arter
- för närvarande känner man inte till några effektiva metoder för att utrota vattenpest och att förstöra den kan försämra vattentillståndet i Grundträsk och fåglarnas föda
- spridningen av andra främmande växtarter förhindras vid behov
- man strävar efter att avlägsna nya förekomster i början av spridningen
- verksamheten är kontinuerlig, årligen återkommande

Minskning/avlägsnande av en invasiv art. Eliminering av främmande rovdjur vid Grundträsk:

- vid Grundträsk fortsätter man årligen att jaga främmande rovdjur - mink och mårddhund - med frivilliga krafter eller köpta tjänster
- mink- och mårddhundsstammen minskas med tillräckligt effektiv jakt så att fåglarnas häckning inte förstörs på grund av mink och mårddhund
- kontinuerlig, årligen återkommande jakt, eftersom nya djur kommer till området från omgivningen

Flyttning/återinförande av art. Utplantering av arter i specialfall:

- i specialfall flyttas eller utplanteras hotade arter eller arter i habitat- eller fågeldirektivet
- på basis av uppföljningen av arterna görs en behovsprövning och planer för flyttning eller utplantering
- till exempel insekt-, tick- och växtarter, flodkräfta
- behovsprövningen gör man själv, planerna för en speciell art köps vid behov av utomstående, en plan under 10 år.

Inventering av naturtyper (markområden). Inventering av icke inventerade markområden och uppdatering av föråldrade uppgifter:

- inventering av uppgifter om naturtyper för markområden som inte har inventerats, situationen 9.9.2020: ca 35 hektar är inte inventerade
- uppgifter om naturtyper för nya markområden som anslutits till nationalparken inventeras inom två år efter anslutningen
- största delen av uppgifterna är över 15 år gamla. Uppgifterna om Natura-naturtyper uppdateras för sådana naturtyper vars areal eller representativitet har förändrats till följd av skötselåtgärder: bl.a. vårdbiotoper, myrvar, naturskogar, lundar, ädellövskogar.

Inventering av naturtypen sötvatten. Inventering av Natura-naturtyper i icke-inventerade sjöar och småvatten och uppdatering av föråldrade uppgifter:

- inventeringen av småvatten, bäckar och källor görs som kartgranskning och terrängarbete

Artinventering. Artkartläggningar görs i prioritetsordning i olika organismgrupper:

- artkartläggningar görs av utvalda områden och livsmiljöer under de kommande tio åren
- bl.a. mossor, epifytiska lavar, hattsvampar, steklar och skalbaggar

Uppföljning. Effekterna av rekreationsanvändningen och turismen i nationalparken följs upp årligen med hjälp av LAC-metoden (gränser för acceptabel förändring) för ekologisk, ekonomisk och sociokulturell hållbarhet. Uppföljningen grundar sig på principerna för hållbar turism och de målbilder som förklarar dessa (källhänvisning 15). För skötsel- och användningsplanen görs också en mellangranskning cirka 6 år efter godkännandet.

Uppföljning. Man följer upp hur skötselåtgärderna lyckas och hur effektiva de är bland annat på vårdbiotoper, myrar, i lundar och livsmiljöer för utplanterade ädelträd:

- uppföljningen av naturvårdens effektivitet i vårdbiotoperna fortsätter under bestämda år bl.a. när det gäller växter och dagfjärilar. Uppföljningar som blivit onödiga efter analysen av uppföljningsresultaten avslutas
- nödvändiga uppföljningar i skogar och lundar fortsätter
- man följer upp hur skötselåtgärderna lyckas på myrar, i lundar och planteringar av ädellövträd.

Man gör regelbundet med cirka 6–10 års mellanrum en bedömning av Natura-områdena i nationalparken (NATA), där man bedömer Natura 2000-områdenas status i förhållande till skyddsmålen.

Uppföljning. Uppföljning av förekomsten av hotade arter och direktivarter på basis av prioriteringar med jämna mellanrum:

- i uppföljningen prioriteras inspektioner av förekomster av hotade arter som kräver brådskande skydd, CR-, EN- och VU-arter samt arter som hotas av någon åtgärd, förändringar i livsmiljön eller användning
- övervakning av arter i habitatdirektivet prioriteras, till exempel mossor som ingår i direktivet, spädnejas
- bedömning av storleken på flygekorrpopulationen med 10 års mellanrum med hjälp av urval
- uppföljning av tjäderns, smålommens och rovfåglarnas förekomst och häckningsresultat
- uppföljning av fågelbeståndet vid Grundträsk och upprepning av linjeinventeringen av fågelbeståndet med 10 års mellanrum

Man gör regelbundet med cirka 6–10 års mellanrum en bedömning av Natura-områdena i nationalparken (NATA), där man bedömer Natura 2000-områdenas status i förhållande till skyddsmålen.

Enligt Naturabedömningen skapas och genomförs ett uppföljningsprogram för tjäderstammen. Uppföljningen görs tillräckligt ofta, i början årligen och den samordnas med uppföljningen av rekreationsanvändningstrycket. Enligt Naturabedömningen har man i lindringsåtgärderna för tjäderns del betonat genomförandet av uppföljningar och mellanutvärderingen av skötsel- och användningsplanen. Mellanutvärderingen görs om 5 år 2028 och i samband med den ska åtgärderna för styrning och begränsning av rekreationsanvändningen omvärderas. Utifrån de slutsatser som dras av uppföljningsresultaten kan man göra ändringar i planen (bl.a. utvidga restriktionsområdena).

Inrättande av forsknings- och uppföljningsområden. Slitage på växtlighet på klipporna följs upp med hjälp av flygfotografering på basis av urval:

- Enligt Naturabedömningen inkluderas uppföljningen av stigar särskilt i fråga om cykelleder samt uppföljning av strandområden vid vattendrag som prioriteras för friluftsliv och silikatrika bergsluttningar i deras omedelbara närhet, till exempel med hjälp av urvalsmetoder.
- Enligt Natura-bedömningens rekommendation följer man vid behov upp slitaget i Bånbergets urskogsområde och i lunden vid Grundträsk i Högnäs.

Inrättande av forsknings- och uppföljningsområden. Tillsammans med forskningsaktörer såsom Helsingfors universitet görs en utredning om störande faktorerers inverkan på det häckande fågelbeståndet. Utredningen ger ett artspecifikt störningsindex för utvalda arter som kan användas för uppföljning, planering av åtgärder och styrning av användningen.

Inrättande av forsknings- och uppföljningsområden. Man utreder och inför moderna lösningar för uppföljningen av rekreationsanvändningen (eldplatser, leder och rörelse, tältning), såsom drönare, artificiell intelligens, gps-positioneringar, sociala medier och mobiltelefondata från teleoperatörer.

Skydd av kulturarvet

Arkeologisk inventering. Arkeologiska inventeringar av nya objekt som ska byggas (leder och konstruktioner).

Åtgärder för rekreationsanvändning av naturen

Antalet besök i nationalparken har ökat sedan den grundades. Antalet besök har ökat under åren 2009–2019 och varierat från år till år. Under 2015–2019 varierade antalet besök mellan 319 000 och 344 000. Antalet besök i området har fördubblats mellan åren 2008–2021. År 2020 var antalet besök cirka 367 500, vilket återspeglade ökningen av friluftsliv och närrekreation till följd av coronaviruset. År 2021 hade antalet besök sjunkit till den tidigare nivån och uppgick till cirka 314 000 besök. I indikatorerna för uppföljning av nationalparkens hållbarhet har man för närvarande fastställt att gränsen för hållbarhet är 400 000 besök, men i indikatorerna har man inte beaktat en eventuell utökning av nationalparkens areal.

Rekreationsanvändning och naturturism

Besökaruppföljning/undersökningar. Besökarundersökningen i nationalparken upprepas med cirka fem års mellanrum och antalet besök följs upp regelbundet med hjälp av räknare. Besökarräknare tas i bruk för de nya lederna i Haltia. Man deltar aktivt i utvecklingen och ibruktagandet av nya metoder (bl.a. digitalisering).

Enligt Naturabedömningen utreds, skapas och genomförs en metod (t.ex. baserad på mobillokalisering) som kan användas för att utreda hur rekreationsanvändningstrycket riktas till tjäderns spelplatser eller till skogsområden som tolkats som mer avlägsna och lugna på ett tillräckligt stort område på sjöplatån. Uppföljningen av rekreationsanvändningstrycket samordnas med uppföljningen av tjädern. När det gäller cykling kan tyngdpunkten i rekreationsanvändningen utredas utifrån informationen i de applikationer som cyklisterna använder.

Främjande av rekreationsanvändning (marknadsföring). Man granskar möjligheterna till naturturism och friluftsliv i hela huvudstadsregionen och bidrar till att förbättra förutsättningarna för friluftsliv. Man deltar i nödvändiga och intressanta projekt och samarbetsgrupper, man är aktiv i att komma med projektidéer och ansöka om projektfinansiering. På sjöplatån samarbetar man aktivt med kommunerna och aktörerna i området. Gemensamma mål och en plan görs upp för att utveckla hela sjöplatån, t.ex. med hjälp av planer för naturturism och guidningsinformation. Man deltar i utvecklingen av Helsingforsregionens grönbälte och turismen och rekreationsanvändningen i Nyland i olika nätverk och arbetsgrupper, såsom Urban Outdoors. Hela Noux sjöplatå granskas som en helhet på ett kundorienterat sätt för att utveckla en hållbar naturturism i

huvudstadsregionen. Exempelvis utvecklingen av inkvartering, vissa aktiviteter, paketresor och produkter i nationalparkens närområden granskas som en helhet så att företagens möjligheter att bedriva lönsam naturturism bevaras och den ökande efterfrågan kan tillgodoses på ett hållbart sätt.

Utarbetande/uppdatering av naturturismplan. I naturturismplanen kartläggs turismens prioriterade områden, portar, kund- och målprofiler och tjänster noggrannare ur hela sjöplatåns synvinkel. Nationalparkens naturturism fokuserar i synnerhet på omgivningen kring Haltia, Haukkalampi och Kattila.

Produktutveckling inom naturturism. Tillsammans med företagen utvecklas **ansvarsfull naturturism** bl.a. genom utbildning, upprätthållande av ett samarbetsnätverk samt genom att erbjuda friluftskonstruktioner som stöder olika funktioner, såsom leder och eldplatser som går att reservera i terrängen.

Produktutveckling inom naturturism. Man undersöker möjligheterna att utveckla gemensamma **resepaket** för naturturism på Noux sjöplatå, t.ex. med hjälp av en rundslinga. Nya produkter utvecklas som är förenliga med megatrender inom turismen och lämpar sig för nya målgrupper, hållbar naturturism samt tjänster som stöder utvecklingen av städernas rekreation och den internationella turismen.

Produktutveckling inom naturturism. Naturobjekten på sjöplatån och i huvudstadsregionen ska länkas ihop i ett hållbart nätverk av **cykelleder**. Utvecklingen av cykelturismen kräver övergripande planering och satsningar på hela sjöplatån både på infrastrukturen och företagarnas tjänster, marknadsföring och kommunikation. Terräng- och elcyklar ökar möjligheterna och behovet av cykelturism året runt.

Produktutveckling inom naturturism. I takt med att rekreationen i närområdet ökar och naturturismen blir allt populärare globalt måste man erbjuda tjänster i närheten av de stora städerna och utveckla **rutter för olika färd sätt** (t.ex. vandring, snöskovandring, cykling, fatbike-utfärder). I utvecklingen av tjänster och rutter samt kommunikation och försäljning beaktas väderleksförhållandenas inverkan, kraven på vandrarernas kunskapsnivå och de internationella målgruppernas behov.

Upprättande och upprätthållande av samarbetsavtal för naturturism. Avtal med företag som är verksamma i nationalparken ingicks 2021 så att de gäller tills vidare när Forststyrelsens riksomfattande avtalsmall för hållbar naturturism förnyades. Avtalen grundar sig på principerna och målen för hållbar naturturism. Respons samlas in från samarbetsföretagarna inom naturturism för att utveckla verksamheten. Hållbar turism främjas genom ett aktivt samarbete med turistföretag och andra intressentgrupper såsom städer och regionala turistorganisationer.

Byggande av serviceutrustning (nybyggnad). Fler **markerade vandringsleder** görs:

- förbindelseled från söder bredvid Rombergen till Haukkalampi då nationalparken får en förbindelse söderifrån
- skapa förbindelse från Haltia över Noux Långträsk till förbindelseleden
- förbindelseled mellan Holma-Saarijärvi och Isoholma
- förbindelseleden från Tervalampi till nationalparken dras upp när lösningarna för den omgivande markanvändningen (bl.a. parkering) klarnar
- förbindelseled från de nya parkeringsplatserna vid Nouxändan och Haukkalampivägen via nationalparken till Haltias närliggande leder och Haukkalampi. Rutterna dras upp närmare senare.

Nya, olika långa leder:

- Kattila historiska stig (ca 1–3 km)
- Iso-Holmarundan (5 km)
- De nya närliggande lederna i Haltia (Lippaluola, Urja, Ruuhijärvi-Orajärvi), som delvis ligger utanför nationalparken, genomförs enligt separata åtgärdsplaner inom fem år i samarbete med andra aktörer i området.

Lederna i Veikkolaområdet granskas när markanvändningen förändras utanför nationalparken.

För alla leder utarbetas separata, noggrannare åtgärdsplaner där de detaljerade utstakningarna fastställs och naturvärdena granskas noggrannare. Lederna baserar sig i regel på befintliga stigar som redan bildats i terrängen och som görs hållbarare och märks ut.

I enlighet med Naturbedömningen görs en översyn av leder och tjänster på basis av uppföljningarna i områden som är kritiska för tjädern och man förbereder sig på att vissa avsnitt av lederna inte förverkligas. De spelplatser som är kritiska med tanke på de nya konstruktionerna granskas i terrängen som en del av åtgärdsplanen. I enlighet med Naturbedömningen beaktas tjädern i åtgärdsplanen för cykling och i genomförandet fastställs små stigar och andra avvikelser som går utanför rutterna och som det är nödvändigt att förhindra.

Byggnad av serviceutrustning (nybyggnad). Ridning tillåts på de ruttor som anvisats för ridning. Tyngdpunkten när det gäller ridlederna ligger på Tervalampi. En del av lederna används för flera ändamål, såsom cykling eller hundspann. I nationalparken görs en ny kort rundslinga där ridning tillåts i Tervalampiområdet. Den rutt som går via betesmarkerna i norra ändan av Långträsk till Kattila, som inte har tagits i bruk, samt grusvägen söder om Kattila till Haukkalampi, där det förekommer mycket annan rekreativ användning och som inte fungerar som förbindelseled för ridning, ska inte längre användas för ridning. Närmare åtgärdsplaner görs upp för ridlederna, där detaljerna i genomförandet och kundsäkerheten granskas.

Byggnad av serviceutrustning (nybyggnad). Man svarar på den ökade efterfrågan och de allt mångsidigare utflyktsprofilernas behov genom att utveckla tjänsterna tillsammans med kunderna med hjälp av **servicedesign** och olika metoder för samutveckling, såsom en utflyktsgemenskap och en utflyktskompas-tjänst. Kundorienteringen beaktas genomgående i olika funktioner.

Byggnad av serviceutrustning (nybyggnad). I Grundträsk byggs ett till **fågeltorn/en (tillgänglig) utsiktsplattform** bredvid det befintliga för att svara på den ökade efterfrågan på fågelskådning och tillgänglighet.

Byggnad av serviceutrustning (nybyggnad). Nationalparkens serviceutrustning förbättras tillsammans med kunderna för att svara på den ökade efterfrågan och de mångsidiga utflyktsprofilernas behov. Det tillåtet att göra upp eld och slå läger på anvisade platser.

Nya eldplatser:

- I omgivningen vid Haltia bredvid Punjomossen, en kombinerad eldplats som kan reserveras och en eldplats för allmänt bruk. När efterfrågan ökar även utanför nationalparken finns det ett behov av att inrätta nya separata eldplatser som går att reservera, på platser som fastställs senare, särskilt i närheten av Haltia för naturturismföretag (2 st.) samt för stora skol- och andra grupper (1 st.) i samarbete med aktörerna i området. Det eventuella behovet av en eld- och lägerplats vid Ruuhijärvi följs upp och inrättandet av den kan behandlas senare under planeringsperioden i samband med mellangranskningen av skötsel- och användningsplanen. För att kunna göra en eldplats krävs att det går att ordna service sommartid.
- I norra ändan av Noux Långträsk görs en eldplats som går att reservera för användning dagtid.
- Vid Haukkalampi byggs en kåta för som går att reservera och ett litet Tentsile-område vid Haukkalampi-Mustalampi. Även i Kattila uppförs ett litet Tentsile-område i anslutning till de befintliga tjänsterna. På Tentsile-områdena kan man ha produkter och tjänster som erbjuds av företagare.

- I närheten av Kaislampi byggs en eld- och lägerplats i anslutning till de befintliga lederna

För varje objekt utarbetas noggrannare åtgärdsplaner innan de genomförs.

Den lokala bebyggelsen beaktas i placeringen av eldplatserna.

I enlighet med Naturbedömningen beaktas bevarandet av naturtyper (skogbevuxen myr) i den noggrannare åtgärdsplanen för eldplatsen som går att reservera vid Noux Långträsk.

Byggnad av serviceutrustning (nybyggnad). Cykling tillåts på de rutter som anvisats för det. Rundslingsor och förbindelseleder som lämpar sig för olika typer av cykling läggs till, och där är det tillåtet att cykla. Cykelrutterna byggs och märks ut på de rutter som fastställs i skötsel- och användningsplanen enligt separata åtgärdsplaner där detaljerna behandlas. Rutterna går längs befintliga stigar och spår. I nationalparken finns en tillräckligt lockande cykelrutt som lämpar sig för olika färdigheter och även för terrängcykling. I nationalparken kan man också cykla på allmänna vägar och enskilda vägar. I enlighet med Naturbedömningen bedöms behovet av att göra cykellederna hållbarare och vidta andra åtgärder för att minska den okontrollerade spridningen av spåren. I enlighet med Naturbedömningen görs också en översyn av leder och tjänster på basis av uppföljningarna i områden som är kritiska för tjädern och man förbereder sig på att vissa avsnitt av lederna inte förverkligas. De spelplatser som är kritiska med tanke på de nya konstruktionerna granskas i terrängen som en del av åtgärdsplanen. I enlighet med Naturbedömningen beaktas tjädern i åtgärdsplanen för cykling och i genomförandet fastställs små stigar och andra avvikelser som går utanför rutterna och som det är nödvändigt att förhindra. När det gäller cykling kan dessutom tyngdpunkten i rekreationsanvändningen utredas utifrån informationen i de applikationer som cyklisterna använder.

Byggnad av serviceutrustning (nybyggnad). För att minska trängseln i nationalparken utvidgas Kattila **parkeringsplats**. Eventuella enkla möjligheter att utvidga mindre parkeringsplatser utreds och utnyttjas. För att underlätta trafiken till Haukkalampi och Haltia görs en reservering för ett nytt parkeringsområde i Nouxändan, där man också skapar en förbindelse till rutterna i närheten av Haltia. Man främjar och letar aktivt efter parkeringsmöjligheter utanför nationalparken, med förbindelser till nationalparken, i synnerhet i närheten av Haukkalampi. För nya parkeringsområden och de förbindelser som de kräver utarbetas noggrannare åtgärdsplaner innan de genomförs. Enligt Naturbedömningen beaktas bevarandet av naturtyper (klippvegetation på silikatrika bergsluttningar, västlig taiga) i den noggrannare åtgärdsplanen för parkeringsområdet i Nouxändan (korsningen Kattilavägen-Ruuhijärvivägen).

Byggnad av serviceutrustning (nybyggnad). Tillgänglighet och jämlikhet. Man sörjer också för att specialgrupper kommer ut i naturen och planerar tjänster tillsammans med organisationer inom branschen (t.ex. rörelsehindrade, synskadade). De lättillgängliga kokskjulen i Kattila och vid Haukanholma samt Saarilampi eldplats byggs så att de är tillgängliga. Tillgängliga tjänster för Vätterundan upprätthålls och utvecklas. Man ser till att olika skyltar, material och webbsidor betjänar olika användargrupper jämlikt i enlighet med planen för guideinformation och Forststyrelsens riktlinjer. Symbolkommunikation utnyttjas.

Byggnad av serviceutrustning (nybyggnad). Utställningsliknande **skyltning** i terrängen. Utställningsliknande skyltning i terrängen planeras på platser där besökare tillbringar tid (eldplatser eller utsiktsplatser). Insiktsfulla naturstigar i terrängen eller mobilt planeras och genomförs.

Underhåll och reovering av serviceutrustning. I parkens konstruktioner, redskap och skyltning **beaktas försämrade friluftsfärdigheter**, t.ex. bristfällig förmåga att hugga ved, göra upp eld, slå läger och orientera sig.

Underhåll och reovering av serviceutrustning. Underhåll, grundlig reovering och förnyelse av **hyresstugor** som används av kunder i nationalparken (Tikankolo och Oravankolo) samt byggnader som

används av företag vid Valklampi, Kattila och Haukkalampi tillsammans med naturturismföretag som är verksamma i dessa. Oljeuppvärmningen slopas i Kattila.

Underhåll och renovering av serviceutrustning. Nationalparkens befintliga **serviceutrustning upprätthålls**. Skötseln grundar sig på underhåll med hjälp av fångarbetskraft. Kapaciteten för befintliga eld- och lägerplatser utökas vid Mustalampi, Haukanholma, Holma-Saarijärvi, Kattila, Iso-Holma, Saarilampi och Urja. Arbetet med att göra lederna hållbara och istandsättningen av objekt som lätt blir slitna utförs kontinuerligt enligt separata årsplaner. För underhållet av objekten byggs nya servicerutter till Urja och Iso-Holma som används sommartid. I servicen beaktas tillräcklig kapacitet för att serviceintervallet ska kunna förlängas.

Avveckling av serviceutrustning. Avveckling av serviceutrustning. Eldplatsen som går att reservera vid Väärjärvi samt lägerplatserna vid Pöksynhaara och Valkealampi rivs.

Annan åtgärd inom friluftsliv eller naturturism. Upprätthållandet och utvecklingen av **uppföljningen av parkeringsplatsernas användningsgrad** i realtid med hjälp av digitala tjänster som underlättar när det är rusning i nationalparken (t.ex. tjänsten Parkkihaukka) fortsätter tillsammans med samarbetspartnerna. Man letar efter nya möjligheter i takt med att tekniken utvecklas.

Guidning och kommunikation

Utarbetande och underhåll av guidningsmaterial (tryckt material, webbsidor). Man ökar kännedomen om Friluftslivets ABC som databank för nybörjare. Länkar till det läggs till på sidan om Noux på Utinaturen.fi och det lyfts fram i kommunikationen i sociala medier.

Utarbetande/uppdatering av utställning. Haltias utställningar och guidningar. Haltias utställningar och guidningar främjar förståelsen för naturens värden och en positiv inställning till naturskydd. Haltias huvudutställning förnyas kontinuerligt och flera tillfälliga utställningar ordnas varje år. Haltias guidematerial uppdateras och förnyas regelbundet.

Underhåll av/verksamhet vid kundtjänstställen. Haltias verksamhet upprätthålls och utvecklas tillsammans med en åtgärdsgrupp bestående av finansärer och samarbetspartner. Haltia är nationalparkens kundtjänstställe där man också får rådgivning om andra naturobjekt på Noux sjöplatå och i Grönbältet. Naturcentrum Haltia fortsätter vara en attraktiv och betydande sevärdhet och plats för naturfostran och rekreation som stöder vandrare, grupper och naturturismföretagare med information, service och högklassiga utställningar. En separat strategi för Haltias verksamhet och utveckling utarbetas tillsammans med åtgärdsgruppen. Haltias betydelse som port till nationalparken ökar i och med att nya leder och tjänster tillkommer i dess närhet. Det behövs en förbindelse över Noux Långträsk från Haltia till nationalparken.

Guidning i terrängen/på servicestället. Utveckling av digitaliseringen. Mobillösningar införs bland annat i form av automatiska meddelanden vid varning för skogsbrand, begränsningar av rörelsefriheten, information om rusning och annat som skickas ut till mobiltelefoner som finns inom parkområdet. Vi söker samarbetspartner för utvecklingen av digitala tjänster.

Miljöfostran. Familjer som målgrupp. Uppbyggnaden av en ansvarsfull relation till naturen för nya generationer stärks genom att stödja och inspirera familjers friluftsliv i nationalparken t.ex. genom utställningar riktade till barnfamiljer i Haltia, naturstigar och evenemang för barn.

Miljöfostran. Plan för guidningsinformation. En plan för guidningsinformation utarbetas på flera nivåer som omfattar Noux nationalpark, sjöplatån och huvudstadsregionens grönbälte. I planen definieras riktade meddelanden och attraktiva metoder för att kommunicera samt åtgärder som ska vidtas.

Miljöfostran. Frivilligverksamhet. En verksamhetsmodell för frivilligarbetet i nationalparken utarbetas och man strävar efter att öka möjligheterna att delta i frivilligarbetet. Verksamheten Junior Ranger och Youth+ fortsätter i nationalparken.

Miljöfostran. Verksamhetsmodeller och material som stöd för **skolorna**: Mer material och utbildningar för pedagoger produceras som stöd för skolornas självständiga friluftsliv. Man stöder småbarnspedagogikens och skolornas friluftsliv genom att skapa en modell för frivilligarbete. Man ökar kännedomen om skyddsområdet och förståelsen för naturskyddet genom att göra skolbesök.

Miljöfostran. Utbildning och kommunikation. En regelbunden utbildnings- och informationsmodell skapas för nationalparkens naturturismföretagare och anställda inom utkontrakterad kundservice, för att förbättra beredskapen att kommunicera och ge högklassig handledning i dessa frågor. Vid behov produceras guidningsmaterial som företagare kan använda. Tillräcklig kompetens hos Forststyrelsens personal säkerställs genom nödvändiga utbildningar.

Miljöfostran. Mer resurser till **Haltia**: Haltias naturskola stärks med ytterligare en lärare. För subventionering av guidning för småbarnspedagogiken och skolorna i Haltia anvisas ökad finansiering så att grupper inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen i allt större utsträckning kan guidas på utställningar och naturstigar.

Miljöfostran. Anvisning för arrangörer av evenemang. Man styr evenemang som ordnas i nationalparken och evenemang som ordnas av samarbetspartner samt uppmuntrar till att inkludera naturskyddsområden med hjälp av anvisningar.

Miljöfostran. Utbildning. Genom regelbundna utbildningar säkerställs att den kundservice som lagts ut på entreprenad till nationalparkens företagare, naturturismföretagarna i området och den egna digitala kundservicen ger en stark och kompetent signal om ett ansvarsfullt friluftsliv.

Miljöfostran. Man inleder samarbete med någon aktör som i stor utsträckning når **barnfamiljer** (t.ex. regionens rådgivningsbyråer, MLL) och planerar en gemensam kommunikationskampanj.

Miljöfostran. Anvisningar för friluftsliv och för anordnande av evenemang. Anvisningar för friluftsliv i Noux nationalpark och på sjöplatån utarbetas tillsammans med markägarna och organisationerna på sjöplatån. En kommunikativ samarbetsgrupp inrättas, där de viktigaste användarinstanserna, städerna och media (organisationer, naturmedier, naturturismföretag, boendeföreningar osv.) deltar. Man informerar om ansvarsfullt friluftsliv på ett begripligt, förutseende och regelbundet sätt i medierna, på internet, i sociala medier och ute i terrängen i enlighet med kommunikationsplanen. Visuella skyltar med information utarbetas och placeras ut i början av huvudlederna.

Miljöfostran. Kommunikation, evenemang och anvisningar. Förmågan att röra sig ansvarsfullt i naturen för dem som är nybörjare på vandring och annat friluftsliv stärks genom kommunikation och metoder som planeras tillsammans med organisationer och naturturismföretag (t.ex. kurser, evenemang) samt med hjälp av anvisningar för friluftsliv. Utanför Haltia ordnas information om etikett i friluftslivet, som alltid finns till besökarnas påseende.

Miljöfostran. Främjande av kollektivtrafiken. Besökarna uppmuntras att använda kollektivtrafiken och informeras aktivt om den i olika kanaler. Vid planeringen och genomförandet av nationalparkens rutter ser man till att det finns förbindelser till kollektivtrafikens viktigaste knutpunkter och hållplatser. Aktiv diskussion förs med HRT och städerna för att stärka kollektivtrafiken. Vi deltar i produktionen/underhållet av webbtjänster som ökar användningen av kollektivtrafik.

Miljöfostran. Tjänster som stöder lärandet i terrängen: Materialet på Glansbaggestigen (Kaarniaispolku) uppdateras/förnyas i samarbete med skolorna i Veikkola. Vid eldplatsen som går att reservera vid

Kolmoislampi görs det möjligt för grupper på minst 25 personer (= en klass) att övernatta i tält och lägerområdet vid Kattila anpassas så att det är lättare att använda (bl.a. vattenpost). Stora skolgrupper hänvisas till den nya rutten och eldplatsen utanför nationalparken vid Haltia, vars placeringar fastställs senare.

Annan åtgärd inom guidning eller kommunikation. Information om naturens hälsoeffekter i samarbete med partner (t.ex. forskare, organisationer och naturturismföretag) i syfte att motivera människor att ge sig ut i naturen. Naturens hälsoeffekter lyfts fram på Haltias huvudutställning och tillfälliga utställningar.

Åtgärder för viltvården

Ändring i jakten: Jakt som grundar sig på intecknad rätt upphör.

Ändring i fisket: Inga ändringar kommer att göras i användningen av området för fiske.

Det finns ett klart behov av att utöka jakt- och fiskeövervakningen i nationalparken.

Riktlinjer för styrning av användningen och användning av naturresurser

Terrängtrafik och annan trafik

Terrängtrafik vintertid. Förändras inte. Det görs inga snöskoterspår eller leder till nationalparken. I regel beviljas inga tillstånd för terrängtrafik i nationalparken för vintersäsongen.

Terrängtrafik sommartid. Förändras inte. Inga tillstånd för terrängtrafik i nationalparken beviljas för sommarsäsongen. För underhåll av byggnader som Forststyrelsen äger och hyr ut beviljas hyresgästen nödvändiga tillstånd att använda befintliga skogsbilvägar som är avspärrade med bom och vid behov även för stora evenemang med tanke på säkerhetsaspekterna. Terrängtrafik i anslutning till räddningstjänst, brandbekämpning, gränsövervakning, djurskydd och bekämpning av djursjukdomar är möjlig.

Övrig trafik. Förändras inte. Det är inte tillåtet att använda båtar med förbrännings- eller elmotor på nationalparkens sjöar.

Att röra sig och slå läger

Cykling. Utvidgas. Det är tillåtet att cykla på de rutter som anvisats för det. Enligt riktlinjerna i denna skötsel- och användningsplan kommer det enligt nationalparkens ordningsstadga att vara tillåtet att cykla längs de rutter som anvisats för ändamålet. I nationalparken finns en tillräckligt lockande cykelrutt som lämpar sig för olika färdigheter och även för terrängcykling. I nationalparken kan man också cykla på allmänna vägar och enskilda vägar.

Antalet leder ökar. En del av lederna används fortfarande för flera ändamål (ridning, cykling och vandring).

Ridning. Ridning är tillåtet på de leder som anvisats för det. I nationalparkens ordningsstadga kommer ridning att tillåtas på de leder som anvisats för det och som fastställs i skötsel- och användningsplanen. En del av lederna är fortfarande sådana som används för flera olika ändamål. Rutterna ändras delvis så att en del av de befintliga rutterna avlägsnas av säkerhetsskäl och på grund av styrningen av användningen. I stället kommer en ny rutt som möjliggör en rundslinga i närheten av Tervalampi. Med stöd av avtal är det fortfarande möjligt att köra med vagn och släde på leder som används för flera ändamål mellan Högbacka-Salmi och Kattila-Kurjolampi. Ridlederna är också avsedda för verksamhet som ordnas med andra hov- och klövdjur. Ridlederna koncentreras till Tervalampiområdet.

Häststall som rider i nationalparken ska ha ett samarbetsavtal om hållbar naturturism som ingåtts med Forststyrelsen.

Hundspansverksamhet. Förändras inte. Hundspansverksamhet är tillåten på de leder som anvisats för det. I nationalparkens ordningsstadga kommer hundspansverksamhet att tillåtas för företag som ingått samarbetsavtal för naturturism på den led som används för flera ändamål mellan Kattila-Kurjolampi. Sträckan Högbacka-Salmi avlägsnas eftersom terrängen där (backar, kurvor) som inte lämpar sig för verksamheten eller med tanke på säkerheten.

Klippklättring. Förändras inte. Klättring är tillåten på anvisade platser. I nationalparkens ordningsstadga kommer klättring att tillåtas på platser som ingår i denna skötsel- och användningsplan på grund av slitage på växtligheten. Klippklättring och nedfirning tillåts på platser som anvisats separat för detta vid Kolmoislampi och isklättring vintertid vid Rombergen som tidigare. De bästa klätterställena finns utanför nationalparken i närheten av friluftsområdet Solvalla.

Slå läger. I nationalparken är det tillåtet att slå läger på anvisade platser. Enligt förordningen om nationalparken är det tillåtet att göra upp eld och slå läger på det sätt som bestäms i ordningsstadgan. I nationalparkens ordningsstadga kommer det fortfarande att vara tillåtet att slå läger endast på de platser som anvisats för detta. Att övernatta i hängmattor, trädält (tentsile) och sovsäckar på liggunderlag är att slå läger.

Redan befintliga lägerplatser som ska underhållas upprätthålls och en ny plats anvisas i närheten av Kaislampi. De nuvarande lägerområdena märks tydligt ut i terrängen. Tältplatsen som gått att reservera vid Vääräjärvi rivs och tas ur bruk.

I vildmarkszonen avlägsnas lägerplatserna vid Pöksynhaara och Valkealampi.

Att göra upp eld. Utvidgas. I nationalparken är det endast tillåtet att göra upp eld på anvisade platser. Enligt förordningen om nationalparken är det tillåtet att göra upp eld och slå läger på det sätt som bestäms i ordningsstadgan. I nationalparkens ordningsstadga kommer det även i fortsättningen att endast vara tillåtet att göra upp eld på de platser som anvisats för ändamålet och som underhålls. Befintliga eldplatser bevaras och nya anvisas till områdena Kaislampi, Haukkalampi, Noux Långträsk och Punjomossen. I norra ändan av Noux Långträsk placeras en kåta/ett kokskjul som går att reservera för annat än användning nattetid. Utanför nationalparken i närheten av Haltia på Helsingfors stads område finns ett behov av en tillgänglig eldplats och eldplatser för företag samt för skolelever och andra stora grupper.

När varning för mark- och gräsbränder råder är det förbjudet att göra upp öppen eld och använda vildmarkskök på andra ställen än i kokskjul med röckanal.

Arrangerade evenemang och föreningsverksamhet

Orienteringstävling. Stora orienteringstävlingar och andra motsvarande tävlingar och evenemang i terrängen, såsom stiglöpning, tillåts i regel efter fåglarnas häckningsperiod och huvudsakligen utanför vildmarkszonerna. Evenemangen beviljas efter övervägande evenemangsspecifika tillstånd där bevarandet av naturvärdena och konsekvenserna behandlas. Arrangemangen och de områden som ska användas avtalas från fall till fall.

Tävlingarnas och evenemangens typ, storleksklass (deltagarantal), tidpunkt och upprepning fastställs utifrån konsekvenserna. I evenemangstillstånden beviljas inga undantag från fridlysningsbestämmelserna, ordningsstadgan eller rörelsebegränsningarna och inte heller från byggandet av konstruktioner, med undantag av små konstruktioner såsom orienteringskontroller, skyltning och små dricks- och servicepunkter. Vid stora evenemang ska tävlingscentrumen placeras utanför nationalparken och på evenemangsområdena

utnyttjas också friluftsområdena som gränsar till nationalparken så att tyngdpunkten ligger på dem i stället för på nationalparken.

Scoutläger. Förändras inte. För långvarig småskalig läger-, kurs- eller utfärdsverksamhet anvisas fortfarande tältplatserna på Kattila äng och vid Kolmoislampi för scouters och andra föreningars eller skolors bruk. I nationalparkens omedelbara närhet har flera scoutkårer och föreningar stugor. Dessutom ordnar kårerna små utfärder och evenemang i nationalparken. Forststyrelsens anvisningar om anmälnings- och tillståndsförfaranden gäller för evenemang och utfärder. Det finns inget lägerområde som Evois i nationalparken.

Annat evenemang som ordnas i terrängen. Förändras inte. Tillstånd för olika evenemang i nationalparken kan beviljas enligt prövning. Offentliga tillställningar som ordnas på statens områden enligt lagen om sammankomster (530/1999) förutsätter Forststyrelsens samtycke eller tillstånd. I nationalparken beviljas evenemangsspecifika tillstånd där bevarandet av naturvärdena iaktas. Vid evenemangen strävar man efter att utnyttja de rutter och eldplatser som ingår i områdets serviceutbud och att beakta zonindelningen. Arrangemangen och de områden som ska användas avtalas från fall till fall.

Forststyrelsens anvisningar om anmälnings- och tillståndsförfaranden och priser för evenemang och utfärder.

Annat evenemang som ordnas i terrängen. Minskar. Det beviljas inte tillstånd för jakthundsprov eller särskilda träningsområden för regelbunden service- eller räddningshundsverksamhet som ordnas av organisationer och det görs inte heller undantag från skyldigheten att hålla hunden kopplad i enlighet med ordningsstadgan. Vid behov kan tillstånd beviljas för enstaka evenemang med service- och räddningshundar.

Användning av naturresurser

Marktäkt. Förändras inte. Marktäkt är förbjuden i nationalparken.

Uttag av ved. Förändras inte. Det är förbjudet att ta ved i nationalparken. Det är endast tillåtet att göra upp eld på platser som anvisats för det och som omfattas av vedförsörjningen. När varning för skogsbrand råder är det förbjudet att göra upp eld på andra ställen än i kokskjul med röckanal.

Grundvattentäkt. Förändras inte. I nationalparken tas inget grundvatten. På grund av rekreativ användning kan det i nationalparken finnas behov av vattenposter för dricksvatten, såsom borrhunnar. Beslut om dessa fattas i en mer detaljerad åtgärdsplan för friluftsleder och konstruktioner.

Samlande (lavar, ris m.m.). Förändras inte. I nationalparken är det inte tillåtet att samla lavar, ris, vildörter eller andra växter.

Annan användning

Företagsverksamhet med anknytning till turism. Förändras inte. I nationalparken kan man bedriva avtalsbaserad företagsverksamhet inom hållbar naturturism. Företaget betalar Forststyrelsen en ersättning som baseras på antalet kunder för användningen av konstruktionerna, med undantag av avgiftsbelagda eldplatser som går att reservera.

Annan användning. Förändras inte. I nationalparken beviljas inga tillstånd för förvaring av båtar. Båtplatser som baseras på servitut gäller även i fortsättningen.

Annan användning. Förändras inte. Det är tillåtet att flyga obemannade luftfartyg och drönare (inklusive att göra landningar och uppstigningar) utan att äventyra syftet med inrättandet av nationalparken, så att man iaktar begränsningarna av rörligheten och förbudet mot att störa djur (viktiga häcknings- och rastplatser och -tider för fåglar). Även annan lagstiftning och Trafis föreskrifter och anvisningar ska följas. Om ett obemannat luftfartyg eller en drönare har en kamera gäller även bestämmelserna om integritetsskydd, hemfrid och framkallande av fara.

Annan användning. I nationalparken följer man Forststyrelsens principer för skötseln och användningen av naturskyddsområden. Med hjälp av de riktlinjer som dragits upp för skötseln och användningen tryggas syftet med inrättandet av områdena och huvudprincipen är att naturprocesserna ska fortsätta och skadeverkningar undvikas. Forststyrelsen håller på att uppdatera principerna för skötseln och användningen som helhet 2022. Riktlinjerna kompletteras och uppdateras vid behov.

Naturnäringar

I nationalparken idkas inga naturnäringar.

Renskötsel

Skogsbruk

I nationalparken bedrivs ingen skogsbruksverksamhet.

Av det område som Forststyrelsen besitter används 0 ha för skogsbruk och 0 ha för begränsat skogsbruk.

Åtgärder och förvaltning för styrning av användningen

Åtgärder för att inrätta ett skyddsområde

Utvidgning av skyddsområde/-områden. NTM-centralen främjar genomförandet av skyddsreserveringar i planerna och genomförandet av skyddsprogram, såsom METSO-programmet som grundar sig på frivilliga köp, genom att förhandla om betydande objekt med markägaren (inrättande av privat naturskyddsområde) eller om statlig anskaffning som kan anslutas till Noux nationalpark.

Utvidgning av skyddsområde/-områden. Man utreder möjligheterna och förutsättningarna att på frivillig basis utvidga nationalparken till de naturmässigt värdefulla objekt på sjöplatån som ägs av Helsingfors stad.

Fastighetsbildningsåtgärder. Eventuella nya områden som anskaffas till nationalparken ansluts redan i anskaffningsskedet till skyddsområdesfastigheten.

Markering av gränser. I enlighet med fastighetsbildningslagen och förordningen om utmärkning av gränserna för naturskyddsområden märks nationalparkens gränser och områden där rörelsefriheten är begränsad ut med råmärken och skyltar i terrängen där märkning saknas.

Styrning av användningen och inverkan på markanvändningen

Styrning av användningen med hjälp av zoner eller begränsningsområden. Nationalparkens zoner och begränsningsområden och leder styr användningen så att arter som är känsliga för störningar, hotade arter och direktivarter samt naturtyper som är slitagekänsliga och värdefulla bevaras och skyddsnivån för dem förbättras. De huvudsakliga portarna för rekreationsanvändning och naturturism i nationalparken är Haltia, Haukkalampi, Kattila, Siikajärvi, Veikkola och Tervalampi. Till dem styrs användningen med hjälp av mångsidig och lockande serviceutrustning (bl.a. möjlig kundservice, rundslingor och förbindelseleder mellan portarna och till portarna från platser utanför nationalparken, eldplatser och parkeringsområden) samt genom att förbättra tillgängligheten (kollektivtrafiken). Veikkolas och Tervalampis betydelse ökar i framtiden i takt med att markanvändningen och kollektivtrafiken (t.ex. tågförbindelsen till Veikkola) utvecklas.

Styrning av användningen med hjälp av zoner eller begränsningsområden. Tryggande av förekomsten av störningskänsliga arter genom begränsningar av rörligheten i vildmarkszoner och begränsningszoner samt med hjälp av leder.

Styrning av användningen med hjälp av zoner eller begränsningsområden. Rekreativ användning styrs genom zoner, placering av tjänster (rutter och eldplatser) samt tillstånd för evenemang. I tillståndsvillkoren och tillstånden betonar man att slitage ska undvikas.

Styrning av användningen med hjälp av zoner eller begränsningsområden. Begränsningen av rörelsefriheten vid Grundträsk utvidgas till att gälla hela året för att skydda fågelbeståndet och känsliga naturtyper och för att förhindra slitage. I och med klimatförändringen blir det allt vanligare med milda och snöfria vintrar. Begränsningen av rörelsefriheten träder i kraft i ordningsstadgan.

Utarbetande/uppdatering av ordningsstadgan. Nationalparkens ordningsstadga uppdateras efter att miljöministeriet har fastställt skötsel- och användningsplanen. Ordningsstadgan träder i kraft genom beslut av Forststyrelsen efter kungörelse och besvärstiden. I ordningsstadgan utfärdas och fastställs bestämmelser som är bindande för besökaren och som till exempel gäller att slå läger, göra upp eld, begränsningar i rörelsefriheten och att hundspann, cykling och ridning hänvisas till leder som reserverats för det. Vid beredningen av ordningsstadgan följer man riktlinjerna i denna skötsel- och användningsplan. Ett utkast till ordningsstadga finns som bilaga till denna plan. Information om ordningsstadgan ges på ett begripligt sätt.

Beviljande av tillstånd. Offentliga tillställningar som ordnas i nationalparken i enlighet med lagen om sammankomster (530/1999, 1 kap. 2 §) förutsätter Forststyrelsens samtycke eller tillstånd. Samtycke eller tillstånd krävs också för sådana tillställningar som kan antas orsaka större än ringa olägenheter för till exempel växtligheten eller andra arter. Sådana evenemang kan vara t.ex. idrotts-, orienterings- och andra evenemang i terrängen samt scout- eller andra läger. Områdena som används, deltagarantalet, rutterna, aktiviteterna samt vid behov rapportering och uppföljning fastställs i tillstånden. I tillståndsprövningen fäster man uppmärksamhet vid tidpunkten (häckningstiden), nationalparkens zoner och områden med känslig natur samt värdefulla objekt och möjligheterna att använda andra områden på sjöplatån. En separat anvisning utarbetas som stöd för evenemangsarrangörer.

Tillsyn (bl.a. jakt- och fiskeövervakning). Man skapar en verksamhetsmodell för tillsyn i terrängen som styr besökarna till ett ansvarsfullt friluftsliv. Tillsynen genomförs regelbundet i synnerhet när det är rusningstid. Forststyrelsens synlighet och närvaro i terrängen utökas.

Intressebevakning. Samarbete med intressentgrupper i anslutning till Grundträsk och Forststyrelsens utlåtanden om planer för nationalparken, byggande, vatten-, MKB- och andra motsvarande projekt och Naturabedömningar i anslutning till dem.

Intressebevakning. Samarbete med intressentgrupper och Forststyrelsens utlåtanden om planer för nationalparken, byggande, MKB- och andra motsvarande projekt och Naturabedömningar i anslutning till dem.

Samarbete med intressentgrupper (inkl. samarbete med markägare). Ett samarbetsmöte med lokalbefolkningen ordnas årligen.

Samarbete med intressentgrupper (inkl. samarbete med markägare). Det nätverksbaserade sättet att arbeta med olika aktörer vidareutvecklas.

Samarbete med intressentgrupper (inkl. samarbete med markägare). Påverka Helsingforsregionens trafik för att förbättra kollektivtrafiken till Noux. Möjligheterna att utveckla trafiken tillsammans med andra partner undersöks också.

Annan åtgärd för styrning av användningen. En trafikplan utarbetas tillsammans med städerna och dem som ordnar kollektivtrafik i området. Förbättra tillgängligheten till sjöplatån och portarna till nationalparken genom att utveckla kollektivtrafiken och olika tjänster. Utöver HRT kan man undersöka samarbete med privata trafikidkare och företagare. Digitala tjänster stöder rörlighet. Utvecklingen av olika last mile-tjänster, såsom cykling, som behövs som stöd för kollektivtrafiken främjas tillsammans med utvecklingen av nya last mile-trafiktjänster som erbjuds av företagare samt en översyn av trängseln på parkeringarna i anslutning till den ökade privatbilismen.

Annan åtgärd för styrning av användningen. Möjligheterna att omvandla nationalparkens livligast trafikerade enskilda vägar (Kattilavägen och Haukkalampivägen) till statliga allmänna vägar utreds. Satsning på samarbete med väglagen för enskilda vägar och utveckling av det genom att delta i väglagens stämmor och genom att hålla ett årligt gemensamt möte. Väglagen uppmanas att enligt behov använda vägdisponenter för att förvalta och underhålla enskilda vägar.

Övrigt byggnadsbestånd

Inventering av övrigt byggnadsbestånd. Vid inventeringen fastställs det befintliga byggnadsbeståndet och dess särdrag. Med hjälp av inventeringen utreds skyddsvärdena för nationalparkens byggnadsbestånd, dess nuläge och allmäntillstånd genom icke-invasiva undersökningar. Med hjälp av en värdering som beaktar skyddsvärdena och skicket utreds byggnadernas åtgärdsbehov med tanke på bevarandet av skyddsvärdena samt deras användningspotential och fortsatta åtgärder som utnyttjandet av dem förutsätter.

Andra byggnader än sådana som används för rekreation och friluftsliv

Servicebasen i Högbacka. Byggnadsbeståndet vid servicebasen i Högbacka (huvudbyggnad, verkstäder, sociala utrymmen, lagerhall, komposteringsanläggning) upprätthålls och utvecklas.

Stugor. I och med utvidgningen av nationalparken och upphörandet av arrendeavtal som varit i privat ägo har byggnader överförts till Forststyrelsen. Stugorna rivs om de inte har betydande kulturmässigt värde.

Stugor och förråd. Byggnader i privat ägo på arrendetomter. När arrendeavtalet upphör är arrendatorn skyldig att riva byggnaderna.

5. Miljökonsekvensbedömning

Konsekvenserna för Natura 2000-skyddsgrunderna

Bedömningen av Natura-konsekvenserna finns i sin helhet i en separat rapport. Bedömningen gjordes av Sitowise Oy och nedan följer ett sammandrag av rapporten:

"I Naturabedömningen har man bedömt konsekvenserna av skötsel- och användningsplanen för Noux nationalpark på Naturaområdena Noux, Bånberget och Grundträsk. Syftet med skötsel- och användningsplanen är att samordna målen för och behoven av naturskydd, rekreationsanvändning och annan användning de följande 10–15 åren. Planen genomgår en mellanutvärdering 2028. I samband med

den kan nödvändiga åtgärder omvärderas bl.a. för att trygga Natura-områdenas skyddsvärden och övriga naturvärden.

I Naturaområdet i Noux har få nya servicestrukturer (parkeringsplatser, eldplatser e.d.) föreslagits. Nya leder föreslås främst i frilufts- och naturturismzonen. De nya lederna går längs befintliga omärkta stigar och spår, vilket innebär att några egentliga nya leder knappt genomförs alls.

I Noux är konsekvenserna i huvudsak ringa. Av Natura-naturtyperna kan silikatklippor och av arterna i bilaga I till fågeldirektivet tjädern drabbas av måttliga negativa konsekvenser. För silikatklippornas del uppstår konsekvenserna genom slitage som orsakas av rekreationsanvändningen och för tjäderns del genom att rekreationsanvändningen medför störningar på spelplatserna och i artens livsmiljöer.

För Natura-området i Noux är det viktigaste att dämpa de skadliga konsekvenserna av det ökade rekreationsanvändningstrycket. Detta har identifierats som ett centralt mål i skötsel- och användningsplanen. I utkastet till skötsel- och användningsplan har man strävat efter att lindra konsekvenserna bland annat genom mellanutvärdering, zonindelning, områden som berörs av begränsningar och evenemangstillstånd som beaktar skyddsvärdena. I denna bedömning har man i lindringsåtgärderna betonat genomförandet av uppföljningar och mellanutvärderingen, i samband med vilken åtgärderna för styrning och begränsning av rekreationsanvändningen ska utvärderas på nytt. Övriga lindringsåtgärder i Noux är bland annat kommunikation och guidning, hinder för terrängcykling, åtgärder för att göra lederna mer hållbara och annan styrning av besökarna. I fråga om tjädern ska beslut om genomförandet av vissa leder och servicestrukturer fattas först utifrån färskare uppföljningsuppgifter.

Inga nya konstruktioner eller åtgärder har föreslagits för Bånbergets Natura-område och planen har inga negativa konsekvenser för de naturtyper som ligger till grund för skyddet av Natura-området.

Grundträsk Natura-område har i zonindelningen i skötsel- och användningsplanen anvisats som en begränsningszon, där det endast är tillåtet att röra sig på den anvisade leden till fågeltornen. Målen och åtgärderna i skötsel- och användningsplanen upprätthåller och främjar i princip Natura-områdets skyddsvärden. Naturtyperna drabbas inte av några negativa konsekvenser och för det fågelbestånd som ligger till grund för skyddet är begränsningen av rörelsefriheten en positiv förändring.

Genom utkastet till skötsel- och användningsplan har ingen betydande negativ samverkan med andra projekt identifierats. Obetydlig negativ samverkan utgörs bland annat av planläggningen av omgivningarna genom att invånarantalet och rekreationsanvändningen ökar. Planen har inga konsekvenser för Naturaområdenas integritet.”

De lindrande åtgärder, uppföljningar och rekommendationer som lyfts fram i Naturbedömningen har beaktats i skötsel- och användningsplanens åtgärder, uppföljningar och i den mellanutvärdering som görs om 5 år 2028. När eventuella negativa konsekvenser framträder fattas beslut från fall till fall och det görs bedömningar om åtgärderna inte alls har genomförts eller om de ändringar eller ersättningar som krävs.

Sammanfattning av planens konsekvenser

Genom åtgärderna i skötsel- och användningsplanen för Noux nationalpark eftersträvas bevarande och förbättring av den biologiska mångfalden, hållbar rekreationsanvändning och naturturism, en fördjupad relation till naturen samt upprätthållande och utveckling av forsknings- och uppföljningsverksamheten.

Tillståndet och representativiteten hos nationalparkens arter och naturtyper kan påverkas positivt genom restaurerings- och naturvårdsåtgärder, genom att avlägsna främmande arter och tillverka konstgjorda bon. Med hjälp av aktuell naturdata i de geografiska informationssystemen kan man följa upp och planera nödvändiga skötselåtgärder och inventeringsbehov. Med hjälp av de begränsningar av rörelsefriheten som

införs i ordningsstadgan tryggas skyddet av arter som är känsliga för störningar, naturtyper som är känsliga för slitage samt hotade arter och direktivarter.

Antalet besök i Noux nationalpark har ökat sedan parken grundades. Områdets betydelse för friluftslivet och som motionsplats har också ökat. Genom zonindelning och placering, underhåll och utökning av friluftstjänster (bl.a. leder, eldplatser) samt kundorientering kan man både bevara naturvärdena och svara på den ökade efterfrågan och besöksstrycket. Utöver servicestrukturerna förebyggs konsekvenserna för områdets naturvärden genom en anvisning som utarbetas för evenemangsarrangörer i området och genom ett mer detaljerat evenemangstillstånd. Med hjälp av tillståndsvillkoren styrs verksamheten utanför de områden och tidpunkter som är känsliga med tanke på naturvärdena och konsekvenserna (bl.a. slitage) för dem förebyggs ytterligare. Utvecklingen av naturturismen i samarbete med aktörerna påverkar antalet besök och hur länge besökarna stannar, vilket har en positiv inverkan på den lokala ekonomin. Besökarnas upplevda hälsoeffekter ökar i takt med att möjligheterna att röra på sig ökar.

Åtgärderna inom miljöfostran stärker besökarnas förhållande till naturen och ökar miljömedvetenheten och förståelsen för nationalparkens naturvärden. Som en följd av detta fortsätter stödet för och acceptansen av naturskyddet och stärks till och med i framtiden. Nationalparkens och Haltias miljöfostran och kommunikation styr besökarna till ansvarsfull användning genom att öka kunskapen och förståelsen, vilket kan minska störningarna som arterna och naturtyperna utsätts för, såsom att besökare olovligen gör upp eld eller slår läger, samt slitage.

Noux nationalparks popularitet som utflykts- och motionsplats i huvudstadsregionen ökar också behovet av att följa upp effekterna av rekreationsanvändningen (bl.a. slitage på naturtyper, förekomsten av hotade eller störningskänsliga arter). Uppföljningen görs under skötsel- och användningsplanens genomförandeperiod både som uppföljning av naturtyper och arter och som en del av uppföljningen av nationalparkens ekologiska, ekonomiska och sociokulturella hållbarhet (som metod används gränser för acceptabel förändring, LAC). Informationen från uppföljningen om konsekvenserna av mänsklig verksamhet utnyttjas också vid mellanutvärderingen av planen, där man bl.a. bedömer behovet av att förverkliga de behov av förbindelser som presenteras i planen samt införandet av utvidgningar av begränsningsområdena.

Enligt Naturbedömningen har man i lindringsåtgärderna för tjäderns del betonat genomförandet av uppföljningar och mellanutvärderingen av skötsel- och användningsplanen. Mellanutvärderingen görs om 5 år 2028 och i samband med den ska åtgärderna för styrning och begränsning av rekreationsanvändningen omvärderas. Utifrån de slutsatser som dras av uppföljningsresultaten kan man göra ändringar i planen (bl.a. utvidga restriktionsområdena).

Stävande av klimatförändringen och anpassning till den

Nationalparkens skogar och myrar är betydande kolsänkor och kolförråd som har betydelse både för stävandet av klimatförändringen och för anpassningen till den. Restaureringsåtgärder, naturvård och avlägsnande av främmande arter stärker nationalparkens mångfald och förmåga att anpassa sig till klimatförändringen. På grund av klimatförändringen finns ett behov av att identifiera eventuella nya skötselbehov för arter och naturtyper, hur de praktiska restaurerings- och skötselmetoderna ska anpassas och vilka helt nya metoder som behöver utvecklas. Livsmiljöer av sämre kvalitet kan inte anpassa sig till klimatförändringen lika väl som livsmiljöer i naturtillstånd.

Skogarnas störningsdynamik kan förändras till följd av klimatförändringen. Skogsbränderna kan bli fler, men ännu mer sannolikt är det med markbränder orsakade av vandrare. Allt mer extrema förhållanden, såsom torkstress, kan medföra att allt fler granar dör, medan längre snöfria perioder och stormskador å sin sida ökar risken för vindfällen. Mängden död ved, murkna träd och lövträd kan öka i skogarna liksom antalet

successionsfaser bland unga träd i skog med rikligt av död ved. I nationalparken finns knappt några naturtyper eller bäckar som lider av förändringar i vinterförhållandena. Igenväxningen av öppna och halvöppna naturtyper, såsom vårdbiotoper och halvöppna klipptyper samt små öppna myrar, kan öka i och med klimatförändringen.

Kopplingen mellan livsmiljöer och naturtyper kommer i framtiden att vara viktigare än tidigare med tanke på tryggheten av den biologiska mångfalden. I Nyland framhävs betydelsen av förbindelser mellan skydds- och grönområden till exempel för att arter ska kunna flytta på sig, eftersom andelen bebyggda miljöer är stor i området. Noux sjöplatå (inkl. Noux nationalpark och de omgivande områdena) har bedömts vara ett av kärnområdena i det gröna nätverket i Nyland och dess betydelse är central särskilt med tanke på skyddet av skogs- och myrnaturen. Restaureringsåtgärderna och naturvården i nationalparken stärker nationalparkens mångfald och förbättrar också områdets förmåga att anpassa sig till klimatförändringen.

I nationalparken följer man Forststyrelsens klimatprogram. Programmet hjälper till att stävja klimatförändringen och stödja anpassningen till klimatförhållandena som förändras, såväl i naturen som i den ekonomiska och sociala verksamhetsmiljön. Med hjälp av skötsel- och användningsplanen tryggas och förbättras naturens mångfald, rekreationsanvändningen och naturturismen utvecklas och en fördjupad relation till naturen, förståelse och miljöansvar skapas. Nationalparkens koldioxidavtryck består av både Forststyrelsens och nationalparkens besökarens verksamhet. I underhållsåtgärderna beaktas energisystemen, oljeuppvärmningen i huvudbyggnaden i Kattila slopas och anskaffningarna (eldrivna arbetsredskap och utrustning) och logistiken utvecklas. Vid placeringen och underhållet av nationalparkens tjänster beaktas snöfria vintrar och servicerutter som är tillgängliga även sommartid skapas. För att förlänga serviceintervallen utvecklas avfallshanteringen, förvaringen av ved samt toaletternas volym och konstruktioner för att bland annat kunna minska vedförbrukningen. Att säsongen förlängs och vintrarna blir mildare beaktas när lederna byggs och görs mer hållbara.

Man satsar på tillgängligheten i nationalparken genom att tillsammans med kommunerna och samarbetspartnerna utveckla kollektivtrafiken och olika former av samåkning/tjänster av shuttle bus-typ för att minska privatbilismen. Användningen av allmänna trafikförbindelser minskar konsekvenserna av privatbilismen (bl.a. parkeringsproblem) och samtidigt minskar nationalparkens klimatpåverkan. Antalet cykelrutter till nationalparken blir fler och det blir därmed lättare att ta sig dit. Vid underhåll och uppgörande av nya parkeringsområden fästs uppmärksamhet vid att erbjuda laddningsstationer i mån av möjlighet.

6. Uppföljning av planen

Uppföljningen av planen genomförs som en del av en mer omfattande uppföljning av skyddsområdenas status, och i uppföljningen används indikatorer som godkänts av Forststyrelsen. Miljökonsekvenserna av rekreation och naturturism bedöms också med en metod som grundar sig på fastställandet av gränser för acceptabel förändring (Limits of Acceptable Change, LAC). I fråga om skötsel- och användningsplanen följs förutom det allmänna tillståndet i planeringsområdet även genomförandet av de mål och åtgärder som presenteras i planen samt planens effekter upp. Vissa indikatorer följs upp årligen. Genomförandet av planens mål och åtgärder samt planens genomslagskraft, det vill säga förverkligandet av de mål som ställts upp i planen, utvärderas med jämna mellanrum, ungefär vart femte år. Samtidigt fattas också beslut om att uppdatera planen helt eller delvis. Mellanutvärderingen görs om fem år, 2028.

Delaktighet

Skötsel- och användningsplaneringen är deltagande planering i enlighet med Forststyrelsens och miljöförvaltningens principer. Deltagande evenemang och responsmöjligheter ordnas under hela

planeringsprocessen. Målet är att få så mycket information, kunskap och synpunkter som möjligt som grund för skötseln och användningen. Genom dialog strävar man efter att få målen och verksamheten allmänt accepterade och att skapa bestående samarbete och växelverkan mellan olika aktörer.

Av de centrala intressentgrupperna bildades en arbetsgrupp som förde fram olika användargrupper och myndighetsaktörers synpunkter som stöd för planeringen. Arbetsgruppen sammanträdde 8 gånger under planeringen. Gruppens synpunkter beaktades i planeringens olika skeden och utifrån dem gjordes också ändringar i planens riktlinjer. I arbetsgruppen behandlades bland annat fastställandet av områdets centrala värden, mål och målsättningar, zoner och åtgärder genom diskussioner och arbete i grupper.

Information om hur planeringen framskred och om möjligheterna att delta gavs på Forststyrelsens webbplats Metsa.fi, i sociala medier, genom pressmeddelanden samt i ett elektroniskt nyhetsbrev som det gick att prenumerera på separat. Under temaverkstäderna berättade man om nationalparkens naturvärden och mål, samlade in information och diskuterade framtida behov och mål.

Under planeringen var det också möjligt att skicka skriftlig respons via kirjaamo(at)metsa.fi. Det inkom sammanlagt 15 skriftliga ställningstaganden eller förslag (situationen 11.5.2020) och de gällde tjänster såsom leder och parkering och beaktande av lokalbefolkningen.

Den öppna kartbaserade enkäten var öppen cirka en månad när planeringen inleddes sommaren 2019. Antalet respondenter (255) var mindre än väntat och responsen fokuserade på nationalparken, även om man fick ge respons på hela sjöplatån. Det framkom en motsägelse i att man å ena sidan önskade fler tjänster i nya områden och å andra sidan ansåg att det måste finnas områden där inga tjänster utvecklas. Resultaten från enkäten (källhänvisning 23) användes vid utarbetandet av planen. Man strävade efter att samordna de lokala användningsbehoven, olika användargrupper och skydds målen för området så bra som möjligt i riktlinjerna för skötseln och användningen.

Promemorior från arbetsgruppens möten, sammanfattningar av temaverkstäder och möten för allmänheten sparas i Forststyrelsens ärendehanteringssystem (8806/2022, inte klart 10/2022).

Fastställande

Beträffande områden som förvaltas av Forststyrelsen fastställs planen av [Forststyrelsens naturtjänstdirektör/regiondirektör för Naturtjänster]. [Därefter fastställs planen för [XX X] av miljöministeriet.]

Mer information om planeringen

Skötsel- och användningsplanen har utarbetats av en projektgrupp vid Forststyrelsen bestående av Annukka Rasinmäki (projektchef), Tiina Kanerva, Liisa Neuvonen, Erkki Virolainen, Simon Andersson och Asko Ijäs. I planeringen har också andra experter på rekreativ användning, miljöfostran, naturturism, kulturarv och geografisk information deltagit. NTM-centralen i Nyland hade också en representant i projektgruppen.

Planen har utarbetats i samarbete med olika aktörer i området med iakttagande av ett inkluderande planeringssätt. En arbetsgrupp bestående av centrala intressentgrupper har bidragit till arbetet. Dessutom har möten för allmänheten och temaevenemang hållits och en öppen kartbaserad enkät genomförts. Information om planeringen har delats via webbsidor, tidningar, sociala medier och nyhetsbrev.

Hela skötsel- och användningsplanen finns på x, eller kan begäras av Forststyrelsens registratörskontor (kirjaamo@metsa.fi). Bedömningarna av Natura-områdenas status (NATA) finns på nätsidan finska eller kan begäras av Forststyrelsens registratörskontor.

Bilaga till Skötsel- och användningsplan för Noux nationalpark: Utkast till ordningsstadga för Noux nationalpark

Utkastet har utarbetats med stöd av naturvårdslagen (1096/1996) samt lagen (118/1994) och förordningen (119/1994) om Noux nationalpark.

Både naturvårdslagen och lagen och förordningen om Noux nationalpark håller på att revideras när utkastet till ordningsstadga utarbetas (november 2022). Om lagförslagen om revidering av naturvårdslagen och ändring av lagen om Noux nationalpark träder i kraft innan ordningsstadgan fastställs, påverkar de också ordningsstadgan för Noux nationalpark. Utkastet kommer att uppdateras så att det motsvarar de nya lagarna innan den fastställs.

Nedan presenteras ändringsbehov i ordningsstadgan som lagändringarna medför. I fråga om naturvårdslagen grundar sig bedömningen på regeringens proposition till riksdagen med förslag till naturvårdslag och till ändring av vissa lagar som har samband med den (RP 76/2022 rd) och i fråga om ändring av lagen om Noux nationalpark på regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om ändring av lagar om naturparker, nationalparker och vissa naturskyddsområden som inrättats med stöd av 1923 års lag om naturskydd (RP 270/2022 rd).

- De i ordningsstadgan använda paragraferna om naturvårdslagen och deras ordalydelse granskas innan ordningsstadgan fastställs så att de motsvarar den nya naturvårdslagen.
- Åtgärder med tillstånd av Forststyrelsen grundar sig i utkastet till ordningsstadga på förordningen om Noux nationalpark (119/1994, 3 §). I förslaget till ändring av lagen om Noux nationalpark (118/1994) föreslås att fridlysningsbestämmelserna för nationalparken tas upp på lagnivå och att de i fortsättningen grundar sig direkt på naturvårdslagen i stället för på en separat nationalparksförordning. Hänvisningarna till förordning 119/1994 kommer vid behov att revideras och uppdateras så att de motsvarar den nya naturvårdslagen.
- Punkterna om fiske och bekämpning av främmande arter granskas ännu innan ordningsstadgan utfärdas, så att de motsvarar den aktuella lagstiftningen.

Ordningsstadga för Noux nationalpark			
Fastställd		Lagakraftvunnen	
Areal (ha)	5 557	varav vattenområde (ha)	345
Landskap		Kommun	
Landskapet Nyland		Esbo	
Landskapet Nyland		Kyrkslätt	
Landskapet Nyland		Vichtis	
Författningar om inrättande:			
Författningens namn			Författningens nummer
Lag om Noux nationalpark			118/1994
Förordning om Noux nationalpark			119/1994
Grund för skyddet av området			
Noux nationalpark inrättades för att skydda den nyländska ödemarken med sjöar, bergsskogar, lundar, myrar, bäckar och klippsprång och för utfärder, undervisning och forskning (Lagen om Noux nationalpark 118/1994: 1 §).			
Allmänt			
<p>Forststyrelsen har med stöd av 18 och 20 § i naturvårdslagen (1096/1996) utfärdat denna ordningsstadga som gäller Noux nationalpark som ligger i kommunerna Vichtis och Kyrkslätt samt Esbo stad. Noux nationalpark inrättades genom lag (118/1994) den 4 februari 1994 och fridlysningsbestämmelserna som ingår i den finns i förordningen om Noux nationalpark (119/1994).</p> <p>Ordningsstadgan innehåller bestämmelser och anvisningar som besökare i området ska känna till. Ordningsstadgan innehåller bestämmelser som grundar sig på olika lagar och som gäller områdets användare. I ordningsstadgan ingår även sådana bestämmelser som Forststyrelsen, i egenskap av markägare och myndighet som förvaltar nationalparken, är berättigad och skyldig att utfärda.</p> <p>Bestämmelserna i ordningsstadgan följer principerna som presenteras i skötsel- och användningsplanen för Noux nationalpark som fastställdes av miljöministeriet den XX.X.XXXX.</p> <p>Noux nationalpark består av statsägda mark- och vattenområden inom den avgränsning som anges på den karta som utgör bilaga till lagen om nationalparken (118/1994). Ordningsstadgan gäller även områden som införlivats eller kommer att införlivas i Noux nationalpark efter att denna ordningsstadga har fastställts.</p>			
Naturskyddsförfattningar			
Naturvårdslagen (1096/1996), lagen om Noux nationalpark (118/1994), förordningen om Noux nationalpark (119/1994).			
Övrig lagstiftning			
<p>Utöver det som nämns ovan har följande författningar med bestämmelser som gäller områdets användare tagits med i ordningsstadgan: Avfallslagen (646/2011), jaktlagen (615/1993), ordningslagen (612/2003), räddningslagen (379/2011), lagen om sammankomster (530/1999), lagen om fiske (379/2015), terrängtrafiklagen (1710/1995) och lagen om fornminnen (295/1963).</p> <p>I ordningsstadgan ingår även sådana bestämmelser som Forststyrelsen, i egenskap av markägare och myndighet som förvaltar nationalparken, är berättigad och skyldig att utfärda.</p>			
Författningsbaserade allmänna förbud			
I Noux nationalpark är det förbjudet att			
1) uppföra byggnader eller konstruktioner eller anlägga vägar (1 § i förordningen om Noux nationalpark),			

- 2) dika, ta marksubstanser eller på annat sätt skada markgrund eller berggrund (1 § förordningen om Noux nationalpark),
- 3) ta eller skada träd, buskar eller andra växter eller delar av dem (1 § förordningen om Noux nationalpark),
- 4) döda, fånga eller ofreda vilda ryggradsdjur eller förstöra deras bon och att fånga eller samla ryggradslösa djur (1 § förordningen om Noux nationalpark),
- 5) slå läger eller göra upp öppen eld på andra än för ändamålet anvisade platser (1 och 2 § förordningen om Noux nationalpark),
- 6) skräpa ned (72 § i avfallslagen),
- 7) utgräva, överhölja, ändra, skada, bortta eller på annat sätt rubba fasta fornlämningar (1 § i lagen om fornminnen),
- 8) hålla hundar och andra husdjur okopplade med undantag av hundar som används vid jakt (53 § i jaktlagen),
- 9) uppträda i störande syfte, föra oljud eller på annat sätt störa människor (ordningslagen 3 §),
- 10) uppträda under påverkan av berusningsmedel eller andra rusmedel så att vistelse och beteende utgör ett hinder eller gör det svårt för andra att utöva sin rätt att använda platsen (4 § i ordningslagen),
- 11) göra upp öppen eld när varning för skogsbrand utfärdats (6 § i räddningslagen),
- 12) vidta andra åtgärder som kan inverka oförmånligt på naturförhållandena, landskapet eller växt- och djurlivets fortbestånd (1 § förordningen om Noux nationalpark).

Utöver de ovan nämnda gäller förbud som följer av andra författningar och myndighetsföreskrifter.

Övriga förbud och föreskrifter

Föreskrifter som utfärdas genom ordningsstadgan

Aktivitet	Beskrivning	Författningar
Att färdas	Det är förbjudet att färdas i områdena vid Hauklampi, Rävkärr och Soidinsuo som omfattas av begränsningar mellan den 1 februari och den 30 november för att skydda slitagekänsliga naturtyper samt hotade och sällsynta arter.	Naturvårdslagen 18 §
Att färdas	Det är förbjudet att färdas i den del av området vid Grundträsk som omfattas av begränsningar mellan den 1 januari och den 31 december för att skydda naturtyper som är slitagekänsliga, hotade arter samt häckande och rastande fåglar. Det är tillåtet att röra sig på de anvisade lederna till fågeltornen.	Naturvårdslagen 18 §
Att färdas	Det är förbjudet att stiga i land och färdas närmare än 10 meter från öarna som hör till Ruuhijärvis begränsningszon mellan den 1 april och den 31 juli för att skydda häckande fåglar och en slitagekänslig naturtyp.	Naturvårdslagen 18 §
Att färdas	Det är förbjudet att färdas i det område vid Vällskog Långträsk som omfattas av begränsningar mellan den 1 april och den 31 juli för att skydda slitagekänsliga naturtyper och fåglar under häckningstiden.	Naturvårdslagen 18 §
Att färdas	Det är förbjudet att färdas i området vid Rombergen som omfattas av begränsningar mellan den 1 februari och den 30 november för att skydda slitagekänsliga naturtyper samt hotade och sällsynta arter. I området tillåts isklättring under tiden det fasta istäcket finns kvar på det område som anvisats för det.	Naturvårdslagen 18 §
Slå läger	Det är tillåtet att tillfälligt slå läger på tältningsområden och på tältplatser som går att reservera samt vid reserveringsstugor för dem som reserverat stugan. På tältningsområden ska man nattetid (kl. 23–07) beakta andra användares nattro.	Naturvårdslagen 18 §, förordningen om Noux nationalpark 2 §
Göra upp öppen eld	Det är tillåtet att göra upp öppen eld på anvisade, underhållna eldplatser. Endast ved som reserverats för ändamålet och förts till platsen får användas för att göra upp eld. Det är tillåtet att använda stormkök också på andra ställen. När varning för mark- och gräsbränder råder är det förbjudet att göra upp öppen eld	Naturvårdslagen 18 §, räddningslagen 6 §

	och använda vildmarkskök på andra ställen än i kokskjul med rökkanal.	
Cykling	Cykling är tillåten endast på de leder som anvisats för detta ändamål.	Naturvårdslagen 18 §
Ridning	Ridning är tillåten endast på de leder som anvisats för detta ändamål.	Naturvårdslagen 18 §
Klippklättring	Klipp- och isklättring är tillåtet endast på områden som anvisats för detta ändamål.	Naturvårdslagen 18 §
Hundspann	Företag som ingått samarbetsavtal för naturturism tillåts köra med hundspann längs den led som används för flera ändamål mellan Kattila-Kurjolampi (inkl. besök vid eldplatsen vid Saarilampi).	Naturvårdslagen 18 §
Övriga bestämmelser som grundar sig på naturskyddsförfattningarna		
Aktivitet	Beskrivning	Författningar
Bär- och svamplockning	I nationalparken är det tillåtet att plocka bär och matsvamp, om områdets allmänna begränsningar av rörelsefriheten inte hindrar det.	Förordningen om Noux nationalpark 2 §
Fiske	Mete, pilkfiske och handredskapsfiske är tillåtet i nationalparkens tjärnar och sjöar i enlighet med lagen om fiske, med beaktande av de delar av Ruuhijärvi och Grundträsk som omfattas av begränsningar. Fiske och kräftfiske är förbjudet i nationalparkens åar, älvar och bäckar.	Förordningen om Noux nationalpark 3 §
Myndighetsverksamhet	Begränsningar i att röra sig, göra upp eld, slå läger och använda terrängfordon gäller inte personer som har i uppgift att övervaka eller sköta nationalparken, eller poliser, räddningspersonal och brandmän eller motsvarande myndigheter som rör sig i nationalparken på tjänsteuppdrag. Terrängtrafik i anslutning till räddningstjänst, brandbekämpning, gränsövervakning, djurskydd och bekämpning av djursjukdomar är möjlig.	Förordningen om Noux nationalpark 2 §, terrängtrafiklagen 4 §
Övrig verksamhet	I nationalparken är det, så länge områdets syfte inte äventyras, med Forststyrelsens tillstånd lovligt att för forskning eller andra vetenskapliga ändamål eller för undervisningsändamål döda eller fånga djur och att samla växter och växtdelar, bon av djur och mineralprover.	Förordningen om Noux nationalpark 3 §
Övrig verksamhet	I nationalparken är det, så länge områdets syfte inte äventyras, med Forststyrelsens tillstånd lovligt att decimera antalet individer av en växt- eller djurart, om arten har förökats sig alltför kraftigt eller annars blivit skadlig.	Förordningen om Noux nationalpark 3 §
Övrig verksamhet	I nationalparken är det, så länge områdets syfte inte äventyras, med Forststyrelsens tillstånd lovligt att bedriva geologisk forskning och malmetning.	Förordningen om Noux nationalpark 3 §
Övrig verksamhet	I nationalparken är det, så länge områdets syfte inte äventyras, med Forststyrelsens tillstånd lovligt att underhålla vägar och stigar, el- och telefonlinjer samt el- och telefonanläggningar.	Förordningen om Noux nationalpark 3 §
Övriga bestämmelser		
Aktivitet	Beskrivning	Författningar
Tillställningar	För att ordna offentliga tillställningar i nationalparken krävs Forststyrelsens samtycke.	Lagen om sammankomster 13 §

Terrängtrafik sommartid	I regel beviljas inga tillstånd för terrängtrafik i nationalparken för sommarsäsongen. För underhåll av byggnader som Forststyrelsen äger och hyr ut beviljas hyresgästen nödvändiga tillstånd att använda befintliga skogsbilvägar som är avspärrade med bom. Motsvarande tillstånd kan vid behov även beviljas för stora tillställningar med tanke på säkerhetsaspekterna.	Terrängtrafiklagen 4 §
Terrängtrafik vintertid	Det görs inga snöskoterspår eller -leder till nationalparken. I regel beviljas inga tillstånd för terrängtrafik i nationalparken för vintersäsongen.	Terrängtrafiklagen 4 §
Sjötrafik	Det är inte tillåtet att använda båtar med förbrännings- eller elmotor på nationalparkens sjöar. Inga tillstånd för båthållning beviljas för nationalparken. På området finns befintliga båtplatser vars nyttjanderätt grundar sig på servitutsrätt.	
Företagsverksamhet med anknytning till turism	För att kunna utnyttja nationalparkens leder och konstruktioner i företagsverksamhet krävs att ett samarbetsavtal om naturturism har ingåtts med Forststyrelsen.	
Myndighetsverksamhet	Den myndighet som övervakar naturskyddet och vakten i naturskyddsområdet har rätt att omhänderta jakt-, insamlings- och andra redskap som har använts eller kan användas i strid med de stadganden eller bestämmelser som skall iakttas i nationalparken. Samma rätt gäller även djur som olovligen fångats och växter som olovligen tagits på området och allt annat sådant som det är förbjudet att ta eller använda på naturskyddsområdet.	Lagen om Noux nationalpark 3 §
Övrig verksamhet	Bestämmelserna i förordningen om nationalparken och i denna ordningsstadga, enligt vilka vissa åtgärder tillåts i Noux nationalpark, medför inte för någon större rättigheter än han annars åtnjuter.	Förordningen om Noux nationalpark 5 §